

de nostra hereditate minuetur. Atque ita fiet; ut cum ubileius id est quinquagesimus annus remissionis adueniat. Fundatur sortium distributione: et aliorum possessio ad alios transeat. Respondit moyses filius israel: et domino precipiente. ait. Recte tribus filiorum ioseph locuta est. Et hec lex super filiis salphaad a domino promulgata est. Subiungit quibus uolunt. tantum super tribus hominibus: nec commisceatur possessio filiorum israel de tribu in tribu. Omnes enim viri continent uxores de tribu et cognatæ sua. et cuncte femine maritos de eadem tribu accipiunt; ut hereditas permaneat in familia: nec sibi misceantur tribus. sed ita maneat ut a domino separate sunt. Feceruntque filii salphaad: ut fuerat imparatum. Et nupserunt maala et thersa et egla et melcha et noha. filius patrum sui de familia manasse qui fuit filius ioseph: et possessio que illis fuit attributa. mansit in tribu et familia patrum earum. Hec sunt mandata atque iudicia. que precepit dominus per manum moysi ad filios israel: in campesribus moab super iordanem. contra iericho. **Explicit liber numerorum.** Incepit liber deuteronomij. et sunt uerba que locutus est moyses ad omnem israel trans iordanem in solitudine campestri contra mare ru-

brum; inter pharan et tophel. et laban et aseroth. ubi est auri plurimi: undecim diebus de orebe per viam montis seyr. usque ad cades barne. Quadragesimo anno. undecimo mense. prima die mensis. locutus est moyses ad filios israel omnia que precepit illi dominus ut dicebat eis; postquam perfidit seon. regem amorreorum qui habitauit in esebon. et og regem basan qui habitauit in aseroth. et in edrai. trans iordanem in terra moab. Cepitque moyses explanare legem: et dicit. Dominus deus noster locutus est ad nos in orebe. dicens. Sufficit uobis: quod in hoc monte mansistis. Reuertimini et uenite ad monte amorreum. et ad cetera que ei prima sunt. campesria atque montana et humiliora loca contra meridiem: et iuxta litus maris terram chananeorum et lybani. usque ad flumen magnum eufratem. Eniqui tradidit uobis. Ingredimini et possidete eam; super qua uirauit pater uos dominus abraham. ysaac et iacob: ut daret illam eis. et semini eorum post eos. Dixi uobis illo in tempore. Non possum solus sustinere uos: quia dominus deus noster multiplicauit uos. et estis hodie sicut stelle celi. plurimi. Dominus deus patrum uestrorum addat ad hunc numerum multa milia: et benedicat uobis sicut locutus est. Non ualeo solus uram negocia sustinere: et potius ac uirgia. Date euobis uiros

sapientes et gnaros. et quoy conuer-
satio sit probata in tribub; uris.
ut ponam eos uobis principes. Tuic
respondistis m. **Bona** res est. quā
uis facere. **Tulic;** de tribub; uris
uiros sapientes et nobiles. et con-
stitui eos principes. tribunos et
centuriones. et quinquagenarios ac
decanos. qui docerent uos singu-
la. **Precepic;** eis dicens. **Audite**
illos. et qd uistum ē iudicate.
Siuie cuius sit ille siue pegrinus.
nulla erit distantia psonarū. Ita
paruum audietis ut magnum;
nec accipietis ciuilem personā.
quia dei iudicium est. **Q**d si diffi-
cile uobis uistum aliquid fuerit.
referre ad me. et ego audiam. **Pre**
cepic; omnia. que facere debere
tis. **Profecti** autē de oreb. transiui
mus p heremū terribilem et ma-
ximam quā uidistis; per viam
montis amorrei. sicut pceperat
dñs d's nr nobis. **Cumq;** uenisse
mus in cades barnē. dixi uobis.
Venistis ad montem amorrei.
quem dñs d's nr daturus ē nob̄.
Nide terram quā dñs deus tuus
dat tibi. Ascende & posside eam: si
cui locutus est dñs deus patrib;
tuus. **Noli** timere: nec quicquam
paueas. **Et** accessistis ad me oīns:
atq; dixistis. **Sicutamus** uiros q
considerent terram; et renūcient
p quod iter debeamus ascendere.
et ad quas pgere ciuitates. **Cūq;**
michi sermo placuisse: misi ex
uobis duodecim uiros. singulos de-

tribub; suis. Qui cū precessent et
ascendissent in montana. ueniret
usq; ad uallem botri. **Et** considera-
ta terra. sumentes de fructib; euī
ut ostenderent ubertatem. attulerc
ad uos. atq; dixerunt. **Bona** est
terra. quam dñs d's nr datumus
est nobis. **Et** noluistis ascendere;
sed increduli ad sermonē dñi dei
nr murmuratis in tabernaculis
uris. atq; dixistis. **Odit** nos do-
minus; et idcirco eluxit nos
de terra egypti. ut traderet in
manu amorrei. atq; deleret. **Q**o
ascendemus. **Hunc** terruerit
cor nr̄m. dicentes. **M**axima mul-
titudo est. et nobis statura. pce-
rior. urbes magne. et ad celum
usq; murate. **F**ilios enachim ui-
dimus ibi. **E**t dixi uobis. **Noli**
te metuere. nec timeatis eos. **D**o-
minus d's qui ductor est nr̄. pro
uobis ipē pugnabit; sicut fecit
in egypto cunctis uidentib; et i
solitudine ipi uidistis. **P**ortauit
te dñs d's tuus. ut solet homo
gestare parvulum filium suū in
omni via p quam ambulastis.
donet ueniretis ad locum istum.
Et nec sic quidem credidistis dño
deo uro. qui pcessit uos in via. et
metatus est locum in quo tento-
ria figere deberetis. nocte osten-
dens uobis iter p ignem. et die
p columpnā nubis. **Cumq;** au-
diasset dñs uocem sermonū uoz:
iratus uirauit. et ait. **N**on uide-
bit quispiam de hominib; genā

D E D

201
tionis huius pessime terram bonam.
quā sub uranito pollicitus sū pa-
tribz utis. p̄ter caleb filii iephō-
ne. Ipse enim uidebit eam; et ipi-
dabo terrā quam calcauit. et filius
eius: quia securus ē dñm. Hec
miranda indignatio in poplīm:
cum in quoq; iratus dñs ppter
uos. dixerit. Nec tu ingredieris
illuc: sed iosue filius num muni-
ster tuus. ipē intrabit p te. Huc
exhortare et roborare. et ipē terra
sorte diuidet istli. Parvuli urī
de quibz dixistis qd captiuū du-
cerentur. et filii. qui hodie boni
ac mali ignorant distantia: ipi
ingredientur. et ipis dabo terrā.
et possūdebunt eam. Hos autē re-
ūtimini: et abite in solitudinē
p uiam maris rubri. Et respon-
distis m. Peccauimus dño. As-
cendemus atq; pugnabimus: si
cūt p̄cepit dñs deus nr. Cumq;
instructi armis p̄geretis ī mon-
tem: ait m dñs. Ho-
lite ascendere: nec pugnetis: nō
enim sum uobiscum: ne cadatis
coram inimicis uris. Locutus sū
et nō audistis: sed adūlantes im-
perio dñi et timentes superbia.
ascendistis in montem. Itaq; e-
gressus amorreus q̄ habitabat
in montibz: et obuiam ueniens.
psecutus est uos sicut solet apes
psequi: et cecidit de seir usq; or-
ma. Cumq; reuili ploraretis corā
dño. non audiuit uos: nec uoci
ure uoluit acquiescere. Sedistis

q̄ in cades barne: multo tempe-
rofectis inde: uenim⁹
P in solitudinem que ducit ad
mare rubrum sicut in dixat dñs.
et circumuimus montē seir longo
tempe. Dixitq; dñs ad me. Suffi-
cit uobis circumire montē istū. Irre
contra aquilonē. Et p̄lo p̄cipie:
dicens. Transibitis per terminos
fr̄m uroy filior̄ esau. qui habitat
in seir: et timebunt uos. Si
dete ergo diligenter: ne mouea-
mini contra eos. Hęq; enī dabo
uobis de terra eoz quantū potest
unus pedis calcare uestigium:
quia in possessionē esau dedi mon-
tem seir. Cibos emetis ab eis pe-
cumia. et comedetis: aquā emp-
tam haurietis. et bibetis. Dñs
d's tuus benedixit tibi: in omni
opere manū tuā. Hoc ut iter
tuū quomodo transieris solitudi-
nē hanc magnā p quadraginta
annos. habitans tetum dñs d's
tuus: et nichil defuit tibi. Cūq;
transisemus fr̄s nr̄os filios esau
qui habitabant in seir. per uiam
campestre. de helath et de asyon
gaber: uenimus ad iter qd ducit
in desertum moāb. Dixitq; dñs
ad me. Non pugnes contra moabi-
tas: nec meas adūlus eos preluū.
Non enī dabo quicqm̄ tibi de ter-
ra eoz: quia filius loch tradidi
ar in possessionē. Emim̄ primi
fuerunt habitatores eius. popl̄s
magnus et ualidus. et tam excel-
sus ut de enachim stirpe quasi

gigantes crederentur: et erent similes filiorum enachim. Denique moabite appellant eos enim. In seir autem prius habitauerunt horum. Quibus expulsis atque deletis. habitauerunt filii esau: sicut fecit israel in terra possessionis sue. quam dedidit illi dominus. Surgentes ergo ut transiremus torrentem zared. uenimus ad eum. Tempus autem quo ambulauimus de cades barne usque ad transitum torrentis zared. triginta octo annorum fuit; donec consumeretur omnis genitio hominum bellatorum de castris. sicut uirauerat dominus. cuius manus sunt aduersum eos. ut interirent de castro medio. Postquam autem uniuersi ceciderunt pugnatores. locutus est dominus ad me. dicens. Tu transibis hodie terminos moab. urbem nomine ar. et accedes in uicinia filiorum amon. Caeue ne pugnes contra eos. nec moueatris ad prelium. Non enim dabo tibi de fratre filiorum amon: quia filius loch dedi eam in possessionem. Terra gigantum reputata est. et in ipsa olim habitauerunt gigantes. quos amonites uocant zonum: populus magnus et multus. et percepere longitudinis sicut enachim. Quos deleuit dominus a facie eorum; et fecit illos habitare pro eis. sicut fecerat filius esau qui habitant in seir. delens horreos. et terram eorum illis tradens: quia possident usque in presens. Caeos quoque qui habita-

bant in aserim usque gazam: capadocios expulerunt. Qui egressi de cappadocia deleuerunt eos: et habitauerunt pro illis. Surgite: et transite torrentem arnon. Ecce tradidi in manu tua seon regem eleborum amoreum: et terram eius. Incipe possidere: et comitte aduersum eum prelium. Hodie incipiam mettere terrorem atque formidinem tuam in populos qui habitant sub omni celo: ut auditio nois tuo paueant. et in morem parturi entium contremiscant. et dolore teneantur. Nisi ergo nuntios de solitudine cademotum ad seon regem esebon: uerbis pacificis dicens. Transibimus per terram tuam: publica gradiemur uia. Non declinabimus: neque ad dexteram neque ad sinistram. Alimenta per uende nobis ut uescamur: aquam pecunia tribue. et sic bibemus. Tantum est ut nobis concedas transitum. sicut fecerunt filii esau qui habitant in seir. et moabite qui morantur in ar: donec ueniamus ad iordanem. et transeamus in terram quam dominus dicit daturus est nobis. Noluitque seon rex esebon dare nobis transitum: quia indurauerat dominus deus tuus spiritum eius: et obfirmauerat cor illius ut tradetur in manus tuas. sicut nunc uides. Dixitque dominus ad me. Ecce ceperit tradere tibi seon: et terram eius. Incipe possidere eam. Egressusque est seon obuiam nobis cum

omni poplo suo ad pluū in iassa: et tradidit eum dñs d's nr nobis. Perclusimusq; eum: cum filius et omni poplo suo. Cunctasq; urbes in tempe illo cepimus: interfectis habitatorib; earū. uiris ac mulierib; et parvulis. Non reliquimus in eis quicqm: absq; uimentis que in partem uenere p̄plantum. et spoliis urbū q̄s cepimus. Ab arvo que est super ripam torrentis arnon. oppido quod in ualle situm est usq; galad: non fuit uicus et ciuitas. que nrās effugerit manus. Omnes tradidit dñs d's nr nobis: absq; terra filiorū amon ad quā non accessimus. et cunctis que adiacent torrenti reboch. et urib; montanis. unūlīs q; locis a quib; nos phibuit dñs d's nr. taq; conuersi: ascendim' III p̄ iter basan. Egressusq; ē og rex basan in occursum nobis cū pplo suo. ad bellandum ī edrai. Dixit q; dñs ad me. Ne timeas eum: quia in manu tua traditus est. cum omni populo ac terra sua. Faciesq; ei sicut fecisti seon regi amoreorū: qui habitauit in elebon. Tradidit ergo dñs d's nr in manib; nrās etiam og regem basan: et unūlūm poplm eius. Perclusimusq; eos usq; ad internationem. ustantes cunctas ciuitates illius uno tempore. Non fuit oppidum qd' nos effugeret: sexaginta urbes. et omnē regionem

argob. regni og in basan. Cuncte urbes erant munitae muris portisq; et uectib; absq; oppidis in numeris. que nō havebant muto. Et deleuimus eos sicut feceram' seon regi elebon: dispentes omnem ciuitatē. uirosq; ac muliere et parvulos. Jumēta autē et spolia urbium: diripimus. Tulimusq; illo in tempe terram de manu duorum regum amoreorū qui erant trans iordanē. a torrente arnon usq; ad montē hermon. quē sydon saron vocant. et amorerei canit: om̄s ciuitates que sive sunt in planicie. et unūlūm terram galaad et basan usq; selcha et edrai. ciuitates regni og in basan. Solus quirpe og rex basan: restiterat de stirpe gigantū. Et monstratur lectus eius ferreus. qui est in rabath filiorū amon: nouē cubitos habens longitudinis et quatuor latitudinis. ad mensurā cubiti. uirilis manus. Terramq; possedimus in tempe illo. ab aro et que est sup ripam torrentis arnon. usq; ad medianam partē montis galaad: et ciuitates illius de di ruben et gad. Reliquā autē partem galaad. et omnē basan regni og. traxi medie tribui manasse: omnē regionē argob. Cuncta basan: uocatur trā gantum. Iair filius manasse possedit omnē regionem argob: usq; ad terminos gessuri et machati. Vocavitq; ex nomine suo

basan auochiar. id est uillas iair.
usq; in p̄sentem diem. **N**achir
quoq; dedi galaad. Et tribub;
ruben et gad. dedi terrā galaad
usq; ad torrentem arnon. medi
um torrentis et confinium usq;
ad torrentem ieboch qui est ter
minus filiorū amon. et planiciem
solitudinis atq; iordanem. et ter
minos cenereth usq; ad mare de
seri qd est saltissimū. ad radices
montis phasga. contra orientē.
Precepitq; uobis in tempore illo.
dicens. Dñs d's nr dat uobis ter
ram hanc in hereditatem; expe
diti p̄cedite frēs urōs filios isrl.
omnes uiri robusti. absq; uxori
b; et parvulis ac uimenti. noui
enum qd plura habeatis pecora;
et in urbib; remanere debebunt
quas tradidi uobis. donec requi
em tribuat dñs frēb; urīs sicut
uobis tribuit. et possideant etiā
ipi terram. quā daturus est eis
trans iordanem. Tunc reūetur
uniusquisq; in possessionē suam.
quam dedi uobis. **J**osue quoq; in
tempore illo precepit. dicens. Ocu
li tui uiderunt que fecerit dñs
d's nr duob; his regibus. sic fa
ciet omnib; regnis ad que tran
situs es. **H**e timeas eos. dñs
enim d's nr pugnabit pro uobis.
Precatusq; sum dñm in tempe
illo. dicens. **O**ne d's tu cepisti
ostendere seruo tuo magnitudinē
tuam. manūq; fortissimā. **N**eg
enim est aliud d's uel in celo uel

in terra. qui possit facere opera
tua. et comparari fortitudini tue.
Transibo igitur. et uidebo terrā
hanc optimā trans iordanem. et
montē istum egregiū et libanū.
Iratuſq; est dñs michi. ppter uos.
nec exaudiuit me. sed dixit. **S**uf
ficit tibi. Nequaq; ultra loqua
ris de hac re. ad me. **A**scende ca
cumen phasge; et oculos tuos
circumfer ad occidentem. et aqui
lonem. australiūq; et orientem.
et aspice. **H**ec enim transibis ior
danem istum. **P**recipe iosue et cor
robra eum atq; conforta; quia
ipse p̄cedet populu istum. et di
uidet eis terram quā uisurus es.
Manūq; in ualle. contra
phanum phogor.

Et nunc nr audi p̄cepta et
iudicia que ego doceo te. ut
faciens ea uiuas. et ingrediens
possideas terram. quam dñs d's
patrum urōz daturus est uobis.
Non adderis ad ubiū qd uobis
loquor. nec auferes ex eo. Cu
stodite mandata dñi dei uestri.
que ego precipio uobis. **O**culi
uri uiderunt omnia que fecit dñs
contra beelphegor. quom contri
uerit omnes cultores eius de me
dio urī. **D**os autē qui adheretis
dño deo urō. uiuitis universi
usq; in p̄sentem diem. **S**icutis
qd docuerim uos. p̄cepta atq;
iusticias. **S**icut mandauit m
dñs d's m̄s; sic facietis ea in ter
ra quam possessuri estis. et ob

seruabitis. et implebitis opere.
Hec est enī urā sapientia et intel-
lectus coram poplis: ut audiente
uniūsi p̄cepta hec dicant. En po-
pl's sapiens et intelligēs: gens
magna. **H**ec est alia natio tam
grandis que habeat deos appro-
pinquantes sibi: sicut d's noster
adest cunctis obsecrationibz n̄is.
Que est enim alia gens sic in-
clita. ut habeat ceremonias ius-
taq; iudicia. et uniūsam legem
quam ego proponā hodie ante
oculos uōs? **C**ustodi igitur te
metipm et aīam tuā: sollicite.
Ne obliuiscaris uerbor̄ que uide-
runt oculi tui: et ne excidant de
corde tuo cunctis diebz uite tue.
Docebis ea filios ac nepotes tu-
os; diem in quo stetisti coram
dño deo tuo in oreb: q̄ndo dñs
locutus est m̄. dicens. **C**ongre-
ga ad me popl'm ut audiat ser-
mones meos; et discat timere
me omni tempore quo uiuit in
terra: doceatq; filios suos. **E**t
accessistis ad radicem montis q̄
ardlebat usq; ad celum: erantq;
in eo tenebre nubes et caligo.
Locutusq; est dñs ad uos: de me-
dio ignis. **V**ocem uerbor̄ eius av-
distis: et formam penitus non
uidistis. **E**t ostendit uobis pac-
tum suū quod p̄cepit ut facere
tis. et decem uerba que scripsit
in duab; tabulis lapideis. **M**i-
chiq; mandauit in illo tempore
ut docerem uos ceremonias & ui-

dicia: que facere deberetis in tra-
quam posselliuri estis. **C**ustodire
igitur sollicite animas urās. **N**o
uidistis aliquā similitudinē in
die qua locutus est dñs uobis in
oreb de medio ignis; ne forte de-
cepi faciatis uobis sculptam si-
militudinē aut ymaginem mas-
culi uel feminine similitudinē om-
nū iumentor̄ que sunt sup ter-
ram. uel auum sub celo uolam-
um. atq; reptilium que mouent
in terra. siue piscium qui sub tra-
morantur in aquis: ne forte oculi
les eleuatis in celum uideas sole
et lunam et om̄ia astra celi. et
errore deceptus adores ea et co-
las. que creauit dñs d's tuus in
ministeriū cunctis gentibz que
sub celo sunt. **V**os aut tulit dñs
et eduxit de fornace ferrea egyp-
ti; ut haberet pl̄m hereditariū:
sicut est in p̄senti die. **I**ratuſq; ē
dñs contra me ppter sermones
uōs; et uirauit ut nō transirem
iordanem: nec ingredieret terrā
optimā quam daturus ē uobis.
Ecce morior in hac humo: nō tñ
sibo iordanem. **V**os transibitis:
et possidebitis terrā egregiam.
Caue neq̄ndo obliuiscaris paci-
dñi dei tui qđ p̄epigit tecum; et
facias tibi sculptam similitudinē
eoz que fieri dñs phibuit: quia
dñs d's tuus ignis consumens ē.
d's emulator. **S**i genueritis filios
ac nepotes. et morati fueritis in
terra. deceptiq; feceritis uobis a-

et horribiles uisiones. iuxta omnia
que fecit pro uobis d's ut in egipcio
uidentibus oculis tuis. ut scires quoniam
d's ipse est d's. et non est aliud p'ter
unum. De celo te fecit audire uocem
suam ut doceret te. et in terra ostendit
tibi ignem suum maximum. Et
audisti uerba illius de medio ig-
nis. quia dilexit patres tuos. et
elegit semen eorum post eos. Edixit
quod te. precedens in uirtute sua magna
ex egipcio; ut deleret nati-
ones maximas et fortiores te in
introitu tuo: et introduceret te.
daretque tibi terram earum in posse-
sionem. sicut cernis in presenti die.
Hecito ergo hodie et cogita in cor-
de tuo; quod d's ipse est d's in celo
suius et in terra deorsum: et
non sit aliud. Custodi precepta
eius atque mandata que ego pre-
cipio tibi; ut bene sit tibi et filius
tuus post te: et permaneas multo
tempe super terram. quam d's
d's tuus daturus est tibi. Tunc se-
parauit moyses tres ciuitates tuas
iordanem ad orientalem plagam;
ut configrat ad eas qui occiderit
nolens proximum suum. nec fuit
mimicus ante unum et alterum di-
em. et ad harum aliquam urbium
possit euadere. bosor in solitudi-
ne que sita est in terra campestri
de tribu ruben. et ramoth in ga-
laad que est in tribu gad. et go-
lan in basan que est in tribu ma-
nasse. Ista est lex quam proposuit
moyses coram filiis israhel. et hec

liquam similitudinem. patrantes
malum coram domino deo nostro. ut eum
ad iracundiam. prouocetis; restes in
uoco hodie celum et terram. cito pi-
turos uos esse de terra. quam tran-
sito iordanem possessuri estis. Non
habitabitis in ea longo tempore:
sed delebit uos dominus. atque dispiger
in omnes gentes. Et remanebitis
pauci in nationibus: ad quas uos
ducturus est dominus. Vixi serugetis
dys qui hominum manu fabricati
sunt. ligno et lapidi. qui non ui-
dent nec audiunt. non comedunt non
odorantur. Cumque quesieris ibi
domum domini tuum. inuenies eum; si
tamen toto corde quesieris. et tota
tribulatione anime tue: postquam
te inuenient osa que predicta
sunt. Nouissimo autem tempore reu-
teris ad dominum dominum tuum. et audies
uocem eius: quia d's misericors.
domus d's tuus est. Non dimittet
te nec omnino delebit: neque obli-
uiscetur pacti in quo iurauit pa-
tribus tuis. Interroga de diebus an-
tiquis qui fuerunt ante te ex die
quo creauit d's hominem super terram.
a summo celo usque ad summum eius;
si facta est aliquando huicemodi
res. aut umquam cognitum est ut
audiret populus uocem dei locutus
de medio ignis. sicut tu audisti et
uidisti. si fecit d's ut ingredetur
et tolleret sibi gentem de medio
nationum. per temptationes signa-
atque portenta. per pugnam et ro-
bustam manu. extenuatus brachium

testimonia et ceremonie atq; iudicia que locutus est ad filios isrl quando egressi sunt de egypcio. trans iordanem in ualle contra phanum phogor. in terra seon regis amorei qui habitauit in e sebon. que percussit moyses. filii quoq; isrl egressi ex egypcio posse derunt terram eius et terram og regis basan. duorum regum amoreorum qui erant trans iordanem ad solis ortum; ab ardeor que sita est sup ripam torrentis arnon usq; ad monte seon qui est hermon. omnem planitatem trans iordanem ad orientalem plagam usq; ad mare solitudinis. et usq; ad radices montis phasga.

Docauitq; moyses omnem isrl: et dixit ad eum. Audi isrl ceremonias atq; iudicia. que ego loquor in aurib; uris hodie. Discite ea. et opere complete. Dns d's nr pepiget nobiscum fedus. in oreb. Non cum patrib; nostris mut pactum. sed nobiscum qui implentiaz sumus et uiuimus. Facie ad faciem locutus est nobis in monte de medio ignis. Ego se quester et mediis fui inter dm et uos in tempore illo. ut annuntiarum uobis uerba eius. Timuistis enim ignem. et non ascendistis in monte. Et ait. Ego dns deus tuus. qui eduxi te de terra egypci. de domo seruitutis. Non habebis deos alienos in conspici meo. Non facies tibi sculptile; nec si

militudinem omnium que in celo sunt desup. et que in terra deorsum. et que uisitantur in aquis sub terra. Non adorabis ea. et non coles. Ego enim sum dñs d's tuus d's emulator; reddens iniquitatem patrum sup filios. in tertiam et quartam generationem hys qui oderunt me. et faciens mihi in multa milia diligentib; me. et custodientib; pcepta mea. Non usurpabis nomen dñi dei tui frustra. quia non erit impunitus qui super re uana nomi eius assumpsit. Observa diem sabbati ut sanctifices eum. sicut pcepit tibi dñs d's tuus. Sex diebus operabis et facies omnia opera tua. Septimus dies sabbati est id est requies dñi dei tui. Non facies in eo quicquam operis. tu et filius tuus et filia. seruus et ancilla et bos et asinus et omne uimentum tuum. et peregrinus qui est intra portas tuas. ut requiescat seruus tuus et ancilla tua. sicut et tu. Remeto quod et ipse seruieris in egypcio. et eduxerit te inde dñs deus tuus. in manu forti et brachio extento. Idcirco pcepit tibi. ut obseruares diem sabbati. Honora patrem tuum et matrem tuam sicut pcepit tibi dñs d's tuus; ut longo uiua tempore. et bene sit ubi in terra quam dñs d's tuus daturus est tibi. Non occides. Neque mechaberis. Furtumque non facies. Nec loqueris contra proximum tuum.

falsum testimoniu. Non concupisces uxorem primi tui: nō domū non agrum. nō seruum nō ancilam. nō bouem nō asinum. et uniuersa que illius sunt. Hec uba locutus est dñs ad omnē multitudinem urā in monte de medio ignis et nubis et caliginis uoce magna. nichil addens amplius. Et scripsit ea in duab; tabulis lapidieris. quas tradidit m. Sos autē postquam audiuit uocem de medio tenebrar. et monte ardere uiduisse; accessistis ad me om̄s principes tribūnū et maiores natū. atq; dixistis. Ecce ostēdit nobis dñs deus nr̄ maiestatem. et magnitudinē suam. Vocem ei' audiuimus de medio ignis: et p̄baum' hodie qd̄ loquente deo cu homine uixerit homo. Cur ergo moriemur. et deuorabit nos ignis hic maximus? Si enim audiuerimus ultra uocem dñi dei nr̄. moriemur. Quid est omnis caro ut audiatur uocem dei uiuentis qui de medio ignis loquitur. sicut nos audiuerimus. et possit uiuere? Tu magis accede: et audi cuncta que dixerit dñs d's nr̄ tibi. Loquerisq; ad nos: et nos audiētes faciemus ea. Quod cum audiret dñs: ait ad me. Audi uocem uerbor̄ popl̄ huius: que locuti sunt tibi. Bene oīa sunt locuti. Quis det talem eos habere mentem. ut timeant me. et custodiant uniuersa mandata

mea in omni tempore. ut bene sit eis et filii eorum in sempiternum. Hade: et dic eis. Reuertimini in tentoria urā. Tu uō hic stā metum; et loquar tibi om̄ia mā data et ceremonias atq; iudicia. que docebis eos: ut faciant ea ī terra quam dabo illis in posses sionem. Custodite igitur et facite: que precepit dñs d's uobis. Non declinabis neq; ad dexteram neq; ad sinistram; sed per viam quam p̄cepit dñs nr̄ am bulabitis. ut uiuatis. et bene sit uobis: et p̄clementur dies in terra possessionis ure.

Hec sunt p̄cepta et ceremonie atq; iudicia. que mādauit dñs d's noster ut docerem uos. et faciatis ea in terra ad quam transgredimini possidenda; ut timeas dñm dñm tuum. et custodiās om̄ia mādata et p̄cepta eius que ego precipio tibi et filiis ac nepotib; tuis cunctis diebus uite tue: ut prolongentur dies tui. Audi iste: et obserua ut facias; et bene sit tibi. et multiplice ris amplius: sicut pollicitus ē dñs d's patrum tuorum tibi terrā lacte et melle manantē. Audi iste. Dñs d's nr̄: d's unus ē. Diliges dñm dñm tuum: ex toto corde tuo. et ex tota anima tua. et ex tota fortitudine tua. Crūt qd̄ uerba hec que ego p̄cipio tibi hodie in corde tuo; et narrabis filii tuis ea. et meditaberis

sedens in domo tua. et ambulans
 in itinere. dormiens atque consur-
 gens. Et ligabis ea quasi sig-
 num in manu tua; eruntque et
 non mouebuntur inter oculos tuos.
 scribesque ea in limine. et ostys do-
 mus tue. Cumque introduixerit te
 dominus deus tuus in terram pro qua
 iurauerat patribus tuis. abraham
 ysaac et iacob. et declarerit tibi ci-
 uritates magnas et optimas quae
 non edificasti. domos plenas cun-
 tax opum quas non extruxisti.
 cisternas quas non effodisti. ui-
 neta et olueta que non plantasti.
 et comedeleris et saturatus fueris:
 caue diligenter ne obliuiscaris
 domini. qui eduxit te de terra egypti.
 de domo servitudinis. Dominum deum
 tuum timebis. et ipse seruies: ac per
 nomen illius iurabis. Non ibitis
 post deos alienos cunctarum gen-
 tum que in circuitu uero sunt.
 quoniam deus emulator dominus deus tuus
 in medio tui: nequid irascatur
 furor domini dei tui contra te. et au-
 ferat te de superficie terre. Non
 temptabis dominum deum tuum: sicut
 temptasti in loco temptationis.
 Custodi precepta domini dei tui ac
 testimonia. et ceremonias quas
 precepit tibi. et fac quod placitum est
 et bonum in conspectu domini: ut
 bene sit tibi. et ingressus posside
 as terram optimam de qua iura-
 uit dominus patribus tuis: ut delerer
 omnes inimicos tuos coram te. si
 cut locutus est. Cum interroga-

uerit te filius tuus eras dicens.
 quid sibi uolunt testimonia hec
 et ceremonie. atque iudicia que pre-
 pit dominus deus noster nobis: dices ei. Si
 ui eramus pharaonis in egypto:
 et eduxit nos dominus de egypto in
 manu forti. fecitque signa atque p-
 digia magna et pessima in egypto.
 contra pharaonem et omnem
 domum illius. in conspectu nostro: et
 eduxit nos inde: ut introductis
 daret terram super qua iurauit
 patribus nostris. Precepitque nobis do-
 minus ut faciamus omnia legitima
 hec. et timeamus dominum deum nostrum:
 ut bene sit nobis cunctis diebus
 uite nostre. sicut est hodie. Ceterum no-
 strum misericors: si custodierimus
 et fecerimus omnia precepta eius
 coram domino deo nostro: sicut ma-
 clavit nobis.

Dum introduixerit te dominus deus
 tuus in terram quam posses
 surus ingredieris. et eleuenteris
 gentes multas coram te. et heu-
 et gergeseum et amoreum. cha-
 naneum et pherezeum. et eueu-
 et iebuseum. septem gentes mul-
 to maioris numeri quam tu es.
 et robustiores te. tradideritque ea
 dominus deus tuus tibi: pacies eas us-
 que ad intermissionem. Non inibis cui
 eis fedus: nec misereberis eorum.
 neque sociabis cum eis coniugia.
 filiam tuam non dabis filio eius;
 nec filiam illius accipies filio
 tuo: quia seducet filium tuum ne
 sequatur me. et ut magis seruat

dys alienis. **I**rascereturq; furor do
 mini: et debilit te cito. **Q**uin po
 tuis hec facietis eis. Aras eorum
 subiuste. et confingite statuas;
 lucosq; succidite. et sculptilia co
 burite: quia popl's sc̄is es dñō
 deo tuo. **T**e elegit dñs cl's tuus.
 ut sis ei popl's peculiaris. de cum
 cl's populis qui sunt sup terrā.
Hon quia cunctas gentes nume
 ro uincebatis. uobis uinctus est
 dñs et elegit uos. cū omnibz fitis
 popl's paupiores: sed qā dilexit
 uos dñs. et custodiuit iuramētū
 qd' uirauit patribz utis. **C**duxitq;
 uos in manu fortī: et redemit de
 domo seruitutis. de manu pha
 raonis regis egypci. **E**t sc̄ies qā
 dñs cl's tuus ipse est cl's fortis et
 fidelis. custodiens pactum et mi
 sciam diligentibz se. et hys qui
 custodiunt precepta eius. i mille
 generationes: et reddens odientibz
 se statim: ita ut disperdat eos et
 ultra nō differat. prius eis resti
 tuens qd' merentur. **C**ustodi ergo
 precepta et ceremonias atq; iudi
 cia: que ego mando tibi hodie ut
 facias. **S**i postquā audieris hec
 iudicia. custodieris ea et feceris;
 custodiet dñs cl's tuus tibi pactū
 et mīam quam uirauit patribus
 tuis. et diligit te et multiplicabit:
 benedicetq; fructui uentris tui et
 fructui terre tue. frumento tuo
 atq; uindemie. oleo et armentis.
 gregibz ouium tuar. sup terrā pro
 qua uirauit patribz tuis ut daret

eam tibi. **B**enedictus eris: int' om̄is
 poplos. **N**on erit apud te steriles
 utrūscq; sexus: tam in hominibz
 qm̄ in gregibz tuis. **A**uerter dñs a
 te omnē languorem; et infirma
 tes egypci pessimas quas nouisti
 non inferet tibi: sed cunctis hostibz
 tuis. **D**e uorabisq; omnes poplos:
 quos dñs cl's tuus daturus est
 tibi. **H**on parcer eis oculus tui;
 nec seruies cl's eoz: ne sint in
 ruinam tui. **S**i dixeris in corde
 tuo. plures sunt gentes iste quā
 ego. quom potero delere eas. noli
 metuere; sed recordare que fecerit
 dñs cl's tuus pharaoni et cunctis
 egypciis. plagas maximas quā
 uidetur oculi tui. et signa atq;
 portenta. manūq; robustam et
 extentum brachiu. ut educeret
 te dñs cl's tuus. **S**ic faciet cunc
 tis populis. quos metuus. **I**nsp
 et cabrones mittet dñs cl's tuus
 in eos. donec deleat omnes atq;
 disperdat. qui te fugerint et late
 re potuerint. **N**on timebis eos: qā
 dñs deus tuus in medio tui est.
Dis magnus et terribilis. ipse
 consumet nationes has in conspe
 ctu tuo. paulatim. atq; pparces.
Non poteris delere eas pariter:
 ne forte multiplicentur contra te
 bestie terre. **D**abitq; eos dñs cl's
 tuus in conspectu tuo. et inficiet
 illos: donec penitus delean tur.
Tradetq; reges eoz in manus tu
 as. et disperdes nomina eoz sub
 celo. **N**ullus poterit resistere tibi.

de

donenec conteras eos. Sculptilia eorum: igne combures. Non concupisces argentum et aurum de quibus facta sunt. neque assumes ex eis tibi quicquam ne offendas. propterea quia ab hominatio est domini dei tui. Hec inferes quippiam ex ydolo in domum tuam: ne fias a nathema sicut et illud est. Quasi spurcitiam detestaberis; et uelut inquinamentum ac sordes ab hominacioni habebis: quia anima

Othema est. VII
mne mandatum quod ego praecepio tibi hodie. caue diligenter ut facias: ut possitis uiuere et multiplicemini. ingressisque possideatis terram pro qua uirauit dominus patribus uestris. Et recordaberis cum itineris per quod dominus adduxit te dominus deus tuus. quadraginta annis per desertum; ut affligeret te atque temptaret. et nota fierent que in anno tuo illeabantur: utrum custodires mandata illius annon. Afflxit te penuria; et debet tibi cibum manna quod ignorabas tu et patres tu: ut ostenderet tibi quod non in solo pane uiuit homo. sed in omni uerbo quod egreditur ex ore domini. Vesti mentum tuum quo operiebas. nequaquam uerulitate defecit. et pes tuus non est subtritus. en quodragesimus annus est: ut recogites in corde tuo. quia sicut erudit homo filium suum sic dominus deus tuus erudit te. ut custodias

mandata domini dei tui. et ambule in iugis eius. et timeas eum. Dominus enim deus tuus introducet te in terram bonam. terram riuorum a quarumque et fontium. in cuius campis et montibus erumpunt fluviorum abyssi; terra frumenti ordiei ac vinearum. in qua fucus et mala granata et oliueta nascuntur. terram olei ac mellis. ubi absque ulla penuria comedes panem tuum. et rerum omnium habudantia perfueris. cuius lapides ferrum sunt. et de montibus eius eris metallum fodientur: ut cum comedeleris et saturatus fueris. beneplicias domino deo tuo. pro terra optima quam dedit tibi. Observa et caue ne quando obliuiscaris domini dei tui. et negligas mandata eius atque iudicia. et ceremonias quas ego praeceperio tibi hodie; ne postquam comedeleris et saturatus fueris. domos pulchras edificaueris et habitaueris in eis. habuerisque armenta boum et ovi um greges. argenti et auri cunctarumque rerum copiam. eleueretur cor tuum. et non reminiscaris domini dei tui qui eduxit te de terra egypci de domo servitutis: et ductor tuus fuit in solitudine magna atque terribili. in qua erat serpens flatu aduens. et scorpio ac diplas. et nulle omnino aquae. Qui eduxit riuos uiuos de petra durissima: et cibauit te manna in solitudine. quod nescierunt pa-

tres tui. Et postq̄m affixit te ac probauit. ad extremū misertus ē tui. ne dices in corde tuo. fortitudo mea et robur manus mee hec m̄ omnia prestiterunt; sed recorderis dñi dei tui qđ ipse tibi uires p̄buerit. ut impleret pactū suum sup quod iurauit patrib; tuis. sicut presens indicat dies. Si autē oblitus dñi dei tui. seti tuis fueris deos alienos. colueris qz illos et adoraueris. ecce nunc predico tibi. qđ omnino dispere as. Sicut gentes quas delebit dñs in introitu tuo ita et uos p̄bitis. si inobedientes fueritis uoci dñi dei ur̄i.

Hydi isrl. Tu transgredieris hodie iordanē. ut possideas nationes maximas et fortiores te. ciuitates ingentes et ad celū usq; miratas. popl̄m magnum atq; sublimem filios enachim. quos ipse uidisti et audisti. quib; nul lus potest ex aduerso resistere. Scies ergo hodie qđ dñs d's tu us ipse transibit ante te. ignis de uorans atq; consumens. qui con terat eos et deleat. atq; disperdat ante faciem tuam uelocit. sicut locutus ē tibi. Ne dicas in corde tuo cum deleuerit eos dñs d's tu us in conspectu tuo; propt̄ iusticiam meā introduxit me dñs ut terrā hanc possiderem. cū ppter impietas suas iste delete sint nationes. Hecq; enim ppter iusticias tuas et equitatē cordis tui.

Dilectus
tile. Rursumque ait dominus ad me. Cerno quod populus iste dure certus sit. Dimitte me. ut conteram eum. et deleam nomen eius de sub celo. et constituant te super gentem que hac maior et fortior sit. Cumque de monte ardente descendenterem. et duas tabulas federis utraque tenerem manu; uidisse quod peccasse uos domino deo uero. et fecisse uobis utilium conflatorem. ac deseruisse uelocitatem uiam eius quam uobis ostenderat. perire tabulas de manibus meis. confregique eas in conspectu uero. Et procedi ante dominum sicut prius quadraginta diebus; et quadraginta noctibus. panem non comedens et aquam non bibens. propter omnia peccata uera que gessistis contra dominum. et eum ad iracundiam provocastis. Timui enim indignationem et iram illius. qua adulsum uos concutatus. delere uos uoluerit. Et exaudiuit me dominus. etiam in hac uice. Adulsum aaron quoque uehemiter iratus. uoluit eum conterere. et pro illo similiter depcatus sum. Peccatum autem uerum quod feceratis id est utilium arripiens. igne combussi. et in frusta commuens omninoque in puluerem rediens proiecti in torrentem qui de monte descendit. In incendio quoque et in temptatione et in sepulchris concupiscentie provocasti dominum; et quando misit uos de cades barne dicens:

ascendite. et possidete terram quam dedi uobis. Et contempsistis impium domini dei vestri; et non credidistis ei. neque uocem eius audire uoluistis: sed semper fustis rebelles. a die qua noisse uos ceperim. Et iacuitoram domino quadraginta diebus; et quadraginta noctibus: quibus enim suppliciter depcaberet. ne deleret uos ut fuerat communatus. Et orans dixi. Domine deus ne disperdas populum tuum. et hereditatem tuam quam redemisti in magnitudine tua: quos eduxisti de egypto in manu fortis. Recordare seruorum tuorum: abraham ysaac et iacob. Ne aspicias duriciam populi huius. et impietatem atque peccatum; ne forte dicant habitatores terre de qua eduxisti nos. non poterat dominus introducere eos in terram quam pollicitus est eis. et oderat illos. idcirco eduxit ut interficeret eos in solitudine: qui sunt populus tuus et hereditas tua. quos eduxisti in fortitudine tua magna. et in brachio tuo extento. **X**

N tempore illo. dixit dominus ad me. Dola tibi duas tabulas lapidea sicut priores fuerunt: et ascendere ad me in montem. Faciesque archam ligneam; et scribam in tabulis uerba que fuerunt in his quas ante confregisti: ponentesque eas in archam. Feci igitur archam de lignis sechym. Cumque dolasssem duas tabulas lapidea instar priorum: ascendi in montem.

habens eas in manib; **S**cripsitq; in tabulis iuxta id quod p̄us scr̄erat. uerba decem que locutus ē dñs ad uos in monte de medio ignis. quando ppl's congregatus est. et dedit eas n̄. **R**euerlusq; de monte descendit et posui tabulas in arcam quā feceram. que hucusq; ibi sunt. sicut in p̄cepit dñs. **F**ili autē isti castra mouerunt ex beroth filioz iacan in mosera. ubi aaron mortuus ac sepultus est. **P**ro quo sacerdotio fūctus ē filius ei' eleazar. **I**nde uenerunt in gadgad. **D**e quo loco profecti. castra metati sunt in iethebatha. in terra aq; cum atq; torrentū. **C**o tempē separauit tribum leui ut porta ret archam federis dñi; et staret coram eo in ministerio. ac bñdi ceret in noīe illius. usq; in p̄sen tem diem. **Q**uāobrem non habuit leui partem neq; possessio nem cū fratrib; sius. quia ipse dñs possessio eius est. sicut promisit ei dñs d's tuus. **E**go autē steti in monte sicut prius. quia draginta dieb; ac noctib;. Ex audiuitq; me dñs etiā hac uice. et te p̄dere noluit. **D**ixitq; mihi. **V**ade et p̄cele popl'm. ut in grediatur et possideat terrā. quā uirau patrib; eoz ut tradicerem eis. **C**t nunc iscl' quid dñs deus tuus petit a te nisi ut timeas dñm dñm tuum. et ambules in ius eius. et diligas eū. ac serui

as dño deo tuo in toto corde tuo et in tota anima tua. custodiasq; mandata dñi et ceremonias et quas ego hodie precipio tibi. ut bene sit tibi. **C**n dñi dei tui celum est et celum celi. terra et omnia que in ea sunt. **C**t cū patrib; tuis conglutinatus est dñs. et amauit eos. **E**legitq; semen eoz post eos id est uos de cunctis gentib;. sicut hodie combatur. **C**ircumcidite igitur preputiū cordis uiri. et ceruicem urām ne induretis amplius; quia dñs deus uipse est d's deoz et dñs dñuantū. deus magnus et potens et terribilis. qui psonam n̄ accipit nec munera facit iudicū pupillo et iudicue. amat pegrinū. et dat ei uictum atq; uestitum. **E**t uos ergo amate pegrinos. quia et ipsi fuistis aduene in terra egredi. **D**ñm dñm tuū timebis. et ei seruies. **I**p̄si adherebis. uirabisq; in nomine illius. **I**p̄se ē laus tua et d's tuus. qui fecit tibi hec magnalia et terrilia. que uiderunt oculi tui. **I**n septuaginta animab; descenderū patres tui in egyptum. et ecce nūc multiplicauit te dñs deus tuus sicut astra celi.

Tma itaq; dñm dñm tuum. et obserua p̄cepta eius et ceremonias. iudicia atq; mādata. omni tempē. **C**ognoscite hodie que ignorant filii uiri qui nō uiderunt disciplinam dñi dei uiri.

Dicitur
magnalia eius et robustā manū
extentūq; brachium. signa et opa
que fecit in medio egypti. phara
oni regi et uniuerso terre eius. oī
qz exercitui egyptiorū et equis ac
curribz; quomodo opuerint eos
aque rubri matis cum uos pse
querentur. et deleuerit eos dñs
usq; in p̄sentem diem. uobisq;
que fecerit in solitudine donec ue
niretis ad hunc locū. et dathan
atq; abyron filius heliab q; fuit
filius ruben. quos aperto ore
suo terra absorbiuit cū domibz;
et tabnaculis. et uniuersa sub
stantia eoz quam habebant in
medio iſrlis. Oculi urī uiderūt
omnia opa dñi magna que fe
cit; ut custodiatis uniuersa mā
data illius que ego hodie preci
pio uobis. et possitis introire et
possidere terram ad quā ingre
dimini. multoq; in ea uiuatis
tempe. quā sub iuramento pollu
titus est dñs patribz uris et se
mini eoz. lacte et melle manantē.
Terra enī ad quā ingrediens pos
sidendam. non ē sicut terra egip
ti de qua existi. ubi iacto semine
in ortoz morem aquae ducuntur
irrigue; sed montuosa ē et cam
pestris. de celo expectans pluui
as. quam dñs deus tuus semp
inuisit. et oculi illius in ea sunt.
a principio anni usq; ad finem ei.
Si ergo obedieritis mandatis
meis que ego hodie p̄cipio uobis.
ut diligatis dñm dñm urī. et ser

uiatis ei in toto corde urō et i tota
anima urā; dabit pluuiam terre
urē tempaneam et serotinā. ut
colligatis frumentū et uinum et
oleum. fenum ex agris ad pasca
da uimenta. ut et ipi comedatis
et saturemini. Cauete ne forte
decipiatur cor urī et recedatis
a dño. seruatisq; dñs alienis et
adoretis eos; iratusq; dñs clau
dat celum. et pluuii non desen
dant. nec terra det germen suū.
pereatisq; uelociter de terra opti
ma. quam dñs daturus ē uobis.
Bonite het uerba mea in cordib;
et in animis uris; et suspendite
ea pro signo in manibz. et inter
oculos uros collocate. Docete fi
lios uros. ut illa meditentur.
Quando sedecis in domo tua. et
ambulaueris in uia. et accubue
ris atq; surrexeris; scribes ea su
per postes et ianuas domus tue.
ut multiplicentur dies tui et fili
orū tuorū. in terra quā iurauit dñs
patribz tuis ut daret eis. q; dñ
celum imminet terre. Si enim
custodieritis mandata que ego
p̄cipio uobis et feceritis ea. ut
diligatis dñm dñm urī. et ambu
letis in omnibz uis eius adhen
tes ei; dispdet dñs om̄ps omnes
gentes istas ante faciem urā.
et possidebitis eas. que maiores
et fortiores uobis sunt. **O**mnis
locus quē calcauerit pes urī. ur
erit. A deserto et lybano et a flu
mine magno eufrate. usq; ad

mare occidentale: erunt termini utrū. Nullus stabit cōtra uos.
Terrorem utrū et formidinem dabit dñs d's ut sup omnē terram quam calcaturi estis: sicut locutus ē uobis. **C**n propono in conspectu uero hodie benedictionē & maledictionē; bñdictionem si obedieritis mandatis dñi dī utrū que ego hodie p̄cipio uobis: maledictionem si nō audieritis mādata dñi dei utrū. sed recesseritis de mea quam ego nūc ostendo uobis. et ambulaueritis post deos alienos quos ignoratis. **C**um uero introduxerit te dñs d's tuū in terram ad quā pergis habitādam; pones benedictionem sup montem garizim. maledictionē sup montem hebal: qui st̄ trans iordanē post uiam que uergit ad solis occubitum. in terra chanaeū qui habitat i campestribz contra galgalam. que est iuxta uallem tendente et intrantem procul. **V**os enim transibitis iordanem. ut possideatis terrā quam dñs deus utrū daturus est uobis: et habeatis ac possideatis illam. **V**idete ergo ut impletatis ceremonias atq; iudicia: que ego hodie ponam in conspectu uestro. **XII**
Hec sunt p̄cepta atq; iudicia que facere debetis. in terra quā dñs d's patrum tuorū daturus ē tibi: ut possideas eam cunctis diebz. quibz sup humū gradie

ris. **S**ubūtite omnia loca in qbz coluerunt gentes quas posselli ri estis. deos suos: super montes excelsos et colles. et subter omne lignum frondosū. **D**issipate aras eaz: et confingite statuas. **L**ucos igne comburite: et ydola cōminuite. **D**ispelte nomina eoz de locis illis. **N**on facietis ita dño deo utrū: sed ad locum quem elegerit dñs d's ut de cunctis tribubz utrū. ut ponat nomen suū ibi et habitet in eo. uenietis: et offeretis in loco illo holocausta & uictimas uras. decimas et p̄mitias manūi uraz. et uota atq; donaria. p̄mogenita boum & ovi um. **E**t comedetis ibi in conspectu dñi dei utrū; ac letabimini i cunctis ad que miseritis manum uos et domus utrū: in quibz bñdixerit uobis dñs d's utrū. **N**on facietis ibi que nos hic facimus hodie: singuli qd̄ sibi rectum uidetur. **H**eq; enim usq; in p̄sens tempus uenistis ad requiem et possessionē: quam dñs d's datus est uobis. **T**ransibitis iordanem. et habitabitis in terra quā dñs d's utrū daturus ē uobis; ut requiescatis a cunctis hostibz p̄ circuitum: et absq; ullo timore habitetis in loco quem elegerit dñs d's utrū: ut sit nom̄ eius i eo. **I**lluc omnia que p̄cipio confertis; holocausta et hostias. ac decimas et primitias manuum uraz: et quicquid precipuū est

de q

in munib; que uouistis dñō.
Ibi epulabimini coram dñō deo
uō uos et filij ac filie ure. famu
li et famule ure. atq; leutes qui
in urib; cōmoratur. Neq;
enim habet aliam partem & pos
sessionem. inter uos. **C**aue ne of
feras holocausta tua in omni lo
co quem uideris; sed in eo quem
elegit dñs in una tribui tuay
offeres hostias. et facies quetūq;
p̄cipio tibi. **S**in autē comedere
uolueris. et te esus carnium de
lectauerit. occide & comedere uixta
benedictionē dñi dei tui. quam
dedit tibi. in urbib; tuis. **S**iuē i
mundū fuerit hoc est maculatū
et debile. siue mundū hoc est in
tegrum et sine macula qđ offerri
litter; sicut capream et ceruum
comedes: absq; esu dumtaxat
sanguinis. quem sup terrā quasi
aquam effundes. Non poteris co
medere in oppidis tuis decima
frumenti uni et olei tui. p̄mo
genita armentoz et pecorū. et
omnia que uoueris et sponte
offerre uolueris. et p̄mitias ma
nuū tuay: sed coram dñō dō tuo
comedes ea in loco quē elegit
dñs d̄s tuus. tu et filius tuus ac
filia. seruus et famula. atq; le
uites qui manet in urbib; tuis.
Et letaberis et reficeris coram
dñō deo tuo. in cunctis ad que
exrenderis manū tuam. **C**aue
ne derelinquas leuitem. in om̄i
tempe quo uersaris in tra. **Q**ndo

dilatauerit dñs d̄s tuus termi
nos tuos sicut locutus est tibi. et
uolueris uesci carnib; quas desi
derat anima tua; locus aut̄ quē
elegit dñs d̄s tuus ut sit nōm
eius ibi. si procul fuerit. occides
de armentis et pecorib; que ha
bueris. sicut p̄cepit tibi: & come
des in oppidis tuis ut tibi placet.
Sicut comeditur caprea et cer
uus: ita uesceris eis. **E**t inmund
et inmundus. in cōmune uescen
tur. **H**oc solum caue: ne sangu
inem comedas. **S**anguis enim
eoz: pro aīa est. **E**t idcirco nō
debes animā comedere cum car
nibus; sed sup terram fundes
quasi aquam: ut sit tibi bene &
filii tuis post te. cum feceris qđ
placet in conspectu dñi. **Q**ue
autē sanctificaueris et uoueris
dñō. tolles; et uenies ad locum
quem elegit dñs: et offeres ob
lationes tuas. carnem & sangu
inem. sup altare dñi dei tui. **S**an
guinem hostiay fundes i altari:
carnib; aut̄ ipē uesceris. **O**bser
ua et audi omnia que ego preci
pio tibi; ut bene sit tibi et filii
tuis post te in sempiternū: cum
feceris qđ bonum est et placitū
in conspectu dñi dei tui. **Q**ndo
dispidierit dñs d̄s tuus ante fa
ciem tuam gentes ad quas īgre
dieris possidendas. et possederis
eas atq; habitaueris in terra e
arum; caue ne imiteris eas p̄t
qm̄ te fuerint introeunte subūse.

tuam. clam dicens. eamus & ser-
uiamus dys alienis. quos igno-
ras tu et patres tui cunctar in
circitu gentium que iuxta uel
procul sunt ab inicio usq; ad fi-
nem terre; no acquescas ei nec
audias. neq; parcat ei oculus
tuus ut miserearis et occultes
eum. sed statim interficies. Sit
primum manus tua sup eum: &
post te omnis ppls mittat ma-
num. Lapidib; obrutus neca-
bitur; quia uoluit te abstrahere
a dno deo tuo. qui eduxit te de
terra egypci. de domo seruitu-
ris: ut omnis iste audiens ti-
meat. et nequaquam ultra faciat
quicquam huius rei simile. Si
audieris in una urbium tuar
quas dñs d's tuus dabit tibi ad
habitandum. dicentes aliquos.
egressi sunt filii belial de medio
tui; et auerterunt habitatores ur-
bis tue. atq; dixerunt. eamus &
seruiamus dys alienis quos ig-
noratis: quere sollicite. Et dili-
genter rei ueritate pspecta si
inueniris certum esse qd dicitur.
et abominatione hanc opere
ppetratam: statim pcuties ha-
bitatores urbis illius in ore gla-
di: et delebis eam. omniaq; que
in illa sunt usq; ad pecora. Quic
quid etiam supellectilis fuerit. con-
gregabis in medio platearū ei?
et cum ipa ciuitate succendes; ita
ut uniuersa consumas dno deo
tuo: et sit tumulus sempiternus.

et requiras ceremonias eas dices:
sicut coluerunt gentes iste deos
suos. ita et ego colam. No facies
similiter: dno deo tuo. Om̄s enī
abominationes quas ausatur
dns. fecerunt dys suis: offerentes
filios et filias. et comburentes
igni. Quod p̄cipio tibi hoc tantū
facito dño: nec addas quicquam
nec minuas. **XIIII**
Si surrexerit in medio tui p-
phetes. aut quis sompnium uidisse
se dicat. et p̄dixerit signum atq;
portentum. et euenerit qd locut
est. et dixerit tibi. eamus & sequa-
mur deos alienos quos ignoras
et seruiamus eis; no audies uer-
ba pphete illius aut sompnato-
ris: quia temptat uos dñs d's
ur. ut palam sciatis utrum dilig-
atis eum an non. in toto corde et i
tota anima uera. Dñm dñm uēm
sequimini: et ipm timete. Nan
data illius custodite: et audite
uocem eius. Ipsi seruetis: et ipi
adherebitis. Propheta autem ille
aut factor sompniorum interficietur:
quia locutus est ut uos aueteret
a dno deo uero. qui eduxit uos de
terra egypci. et redemit de domo
seruitur; ut errare te faceret
de uia quam tibi precepit dñs
d's tuus: et auferes malum de
medio tui. Si tibi uoluerit p̄sua-
dere frater tuus filius matris
tue aut filius tuus uel filia tua.
sive uxor que est in sinu tuo. aut
amicus quem diligis ut atam

80
Anon edificabitur amplius. Et
nō adhærebit de illo anathēmatē
quicquā in manu tua; ut auer-
tatur dñs ab ira furoris sui. et
misereatur tui. multiplicitqz te-
sicut iurauit patribz tuis: qndo
audieris uocem domini dei tui.
Custodies omnia p̄cepta eius
que ego p̄cipio tibi hodie: ut fa-
cias quod placitum est in con-
spectu dñi dei tui. **XIII.**

Filij estote dñi dei vtrī. Non
uos incidentis. nec facietis
caluitū sup mortuo; qm̄ popl̄s
es sc̄us dñs deo tuo. et te ele-
git ut sis ei in p̄plin peculiare
de cunctis gentibz que sūt sup
terram. Ne comedatis que im-
mūda sunt. Hoc ē animal quod
comedere debetis. Bouem et o-
uem et capram. ceruū. capream.
bubalum. tragelaphum. pigar-
gon. origem. cameleopardalū;
omne animal qd̄ in duas partes
ungulam findit et ruminat.
comedetis. De hys aut̄ que ru-
minant et ungulam nō findunt;
hec comedere nō debetis. camē-
lum. leporem. cirogrillum. quia
ruminant et nō diuidunt ungu-
lam. immūda erunt uobis. Sus
quoz qm̄ diuidit ungulam et
nō ruminat. immūda erit. Car-
nibz eoz nō uescemini. et cada-
uera non tangens. Hec comedē-
tis ex omnibz que morantur in
aquis. Que habent pinnulas
et squamas. comedite. Que

de
absqz pinnulas et squamas sunt.
ne comedatis: quia immūda
sunt. Omnes aues munda co-
medite; immūda ne comedatis.
aquilam sc̄licet et grifhem et a-
lietum. ycon et multarem ac mil-
ii uixta genus suū. et om̄e cor-
uini generis. structionē ac noctu-
am et lacum atqz accipitrem ux-
ta genus suū. herodium et cigny
et ybin ac mergulū. porphirio-
nem et nictoracem. onocrotalū
et caladrium. singula in genere
suo. ipupam quoqz et uespilio-
nem. Et omne quod reptat et pe-
nulas habet. immūda erit. nec
comedetur. Omne qd̄ immūda ē:
comedite. Quicqz morticiū est:
ne uescamini ex eo. Peregrino q
intra portas tuas ē. da ut come-
dat. aut uende ei: quia tu popl̄s
sc̄us dñi dei tui es. Non coques
hedum: in lacte matris sue. De-
cimā partem separabis de cūctis
fructibz tuis qui nascuntur in tra-
tua p̄ annos singulos; et comedē
in conspectu dñi dei tui. in loco
quem elegerit. ut in eo nomen il-
luis inuocetur. decimā frumenti
tui. et uini et olei. et p̄mogenita
de armentis et ouibus tuis: ut
discas timere dñm dñi tuū om̄i
in tempore. Cum aut̄ longior
fuerit uia et locus quē elegerit
dñs d̄s tuus. tibiqz benedixerit.
nec potueris ad eum hec cuncta
portare. uendes omnia et in p̄ci-
um rediges; portabisqz i manu

tua. et perficeris ad locum quem elegerit dominus deus tuus. et emes ex eadem pecunia quicquid tibi placuerit sive ex armentis sive ex oibz. unum quoque et saceram et omnem quod desiderat anima tua. et comedes coram domino deo tuo. et expulaberis tu et domus tua. et levita qui intra portas tuas est. Cave ne derelinquas eum. quia non habet aliam partem in possessione tua. Anno tertio separabis aliam decimam ex omnibus que nascuntur tibi eo tempore. et repones intra ianuas tuas. Veni ergo leutes qui aliam non habet partem nec possessionem tecum. et peregrinus ac pupillus et iudua qui intra portas tuas sunt. et comedent et saturabuntur. ut benedicat tibi dominus deus tuus in cunctis operibus manuum tuarum que septimo autem **XV** ceris.

Ganno facies remissionem. que hoc ordine celebrabitur. Cui debetur aliquid. ab amico uel primo ac fratre suo repetere non poterit. quia annus remissionis est dominus.

A peregrino et aduena exiges. cuius et propinquum repetendi non habes potestatem. Et omnino indigens et mendicus non erit inter uos. ut bndicat tibi dominus in terra quam daturus est tibi in possessionem. Si tamen audieris uocem domini dei tui. et custodieris universa que iussit. et que ego hodie precipio tibi. benedicet

tibi ut pollicitus es. Generabis gentibus multis. et ipse a nullo accipies mutuum. Dominaberis nationibus plurimis. et tuu nemo dominabitur. Si unus de fratribus tuis qui morantur intra portas ciuitatis tue in terra quam dominus deus tuus daturus est tibi ad paupertatem uenerit. non obdurabis cor tuum. nec contrahes manum. sed aperies eam pauperi. et dabis mutuum quo eum indigere presseris. Cave ne forte subrepat tibi impia cogitatio. et dicas in corde tuo. appropinquat septimus annus remissionis. et auertas oculos a paupere fratre tuo. nolens ei quod postulat mutuum comodare. ne clamet contra te ad dominum. et fiat tibi in peccatum. sed dabis ei. Hec ages quipiam callide. in ei necessitatibus subleuandis. ut benedicat tibi dominus deus tuus in omnibus tempore. et in cunctis ad que manus miseris. Non deerunt paupres in terra habitationis tue. Idcirco ego precipio tibi ut aperias manum fratri tuo egeno et paupi. qui tecum usatur in terra. Cum tibi uenditus fuerit frater tuus hebreus aut hebreus. et sex annis seruierit tibi. in septimo dominus eum liberum. Et quem libertate donaueris. nequaquam uacuum abire patieris. sed dabis manum de gregibus. et de area et de torculari tuo. quibus dominus deus tuus bndixerit tibi. Memento quod et

De q

ipse seruieris in terra egypci. Si
berauit te dñs ds tuus: et idcir
co ego nunc pcpio tibi. Sin autē
dixerit nolo egredi. eo quod dili
gat te et domū tuam. et bene si
bi apud te esse sentiat; assunes
subulam. et pforabis aurem ei
in ianua domus tue: et seruiet
tibi usq; in eternum. Ancille qq;
similiter facies. Non auertes ab
eis oculos tuos quando dimise
ris eos liberos; qm in uixta merce
dem mercennari per sex annos
seruuit tibi: ut benedicat tibi
dñs ds tuus. in cunctis operib;
que agis. De pmogenitis que
nascuntur in armentis & ouib;
tuis: quicquid sexus est masculi
lui. sanctificabis dño dō tuo. Nō
opaberis in pmogenito bouis: et
non condebis pmogenita ouiu.
In conspectu dñi dei tui comedes
ea p annos singulos ī loco quē
elegit dñs: tu et domus tua.
Sin aut̄ habuerit maculam: et
uel claudum fuerit uel tecum. aut
in aliqua parte deforme uel de
bile: non immolabitur dño deo
tuo: sed intra portas urbis tue
comedes illud. Tam mūndus qm
simundus similiter uescitur eis:
quasi caprea et ceruo. Hoc solum
obseruabis ut sanguinē eorum
nō comedas: sed effundas in ter
ram quasi aquam. **XVI**

Obserua mensem nouarū fru
gum et uerni primū tempo
ris. ut facias phase dño deo tuo:

qm in isto mense eduxit te dñs
deus tuus de egypcio nocte. In
molabisq; phale dño deo tuo de
ouib; et de bobus; in loco quem
elegit dñs ds tuus: ut habitet
nomen eius ibi. Non comedes in
eo panem fermentatū. Septem
dieb; comedes absq; fermento. af
flictionis panem; qm in pauore
egressus es de egypcio: ut memine
ris diei egressionis tue de egypcio.
omnib; dieb; uite tue. Non appa
rebit fermentatū in omnib; tini
mis tuis septem dieb; et non re
manebit de carnib; eius qd' im
molatum ē uespere in die primo
mane. Non poteris immolare
phale in qualibet urbium tuarū.
quas dñs ds daturus est tibi; sed
in loco quem elegit dñs ds tuus.
ut habitet nomē eius ibi. Immo
labis phale. uespere ad solis oc
casum. quando egressus es de e
gypcio; et coques et comedes: in
loco quem elegit dñs ds tuus.
Maneq; consurgens: uades in ta
vernacula tua. Ex dieb; comedes
azima: et in die septimo quia col
lecta est dñi dei tui. nō facies op.
Septem ebdomadas numerabis
tibi ab ea die quia falcem in se
tem misericordiā; et celebrabis diem
festum ebdomadā dño deo tuo:
oblationē spontaneā manus tue.
quā offeres uixta benedictionem
dñi dei tui. Et epulabets coram
dño deo tuo. tu et filius tuus et
filia tua. et seruus tuus & ancilla

tua. et leuites qui est intra portas tuas; et aduena ac pupillus et iu
dua qui morantur uobis: in loco quem elegerit dñs d's tuus ut ha
biter nomen eius ibi. Et recordabe
ns qm seruus fueris in egypto.
custodesq; et facies que pcepta
sunt. Sollempnitatemq; taberna
culor celebrabis p sepm dies: qn
do collegitis de area et torculari
fruges tuas. Et epulaberis in fes
tuitate tua. tu et filius tuus et
filia. et seruus tuus et ancilla:
leuites quoq; et aduena. et pupil
lus et iudua qui intra portas tu
as sunt. Septem dieb; dño dō tuo
festa celebrabis: in loco quem ele
gerit dñs. Benedicet tibi dñs d's
tuus in cunctis frugib; tuis. et in
omni opere manuū tuar; erisq;
in leticia. Trib; uicib; p annum
apparebit omne masculinū tuū in
conspectu dñi dei tui. in loco quem
elegerit: in sollempnitate arimoy.
et in sollempnitate ebdomaday. et
in sollempnitate tabernaculor. Non
apparebit ante dñm uacuus; sed
offeret unusq; scdm qd habuit.
iuxta bndictionem dñi dei sui qm
dederit ei. Judices et magistros co
stitues in omnib; portis tuis qua
dñs d's tuus dederit tibi. p singu
las tribus tuas; ut iudicent po
pulu tuum iusto iudicio: nec in al
teram partem declinent. Non ac
cupies ysonam nec munera; quia
munera exceperant oculos sapienti
um: et mutant uba iustor. Juste

qd iustum ē psequeris: ut uiuas.
et possideas terram quā dñs d's
tuus dederit tibi. Non plantabi
lucum et omnē arborem iuxta
altare dñi dei tui; nec facies ti
bi atq; constitues statuam: que
odit dñs d's tuus. XVII

Don immolabis dño dō tuo
bouem et ouem in quo est
macula aut quipiam uitu: qā
abhominatio est dño dō tuo. Cū
reperi fuerint apud te intra iun
portas tuar; quas dñs d's tuus
dabit tibi. uir aut mulier qui fa
ciant malum in conspectu dñi
dei tui. et transgrediantur pactū
illius ut uadant et seruat dñs
alienis et adorent eos. solem rlu
nam et omnē militiam celi. que
non precepi. et hoc tibi fuit nun
ciatum; audiensq; inquisieris
diligenter. et uerum ē reppereris.
et abhominatio facta est in isel:
educes uirum ac mulierem q rem
sceleratissimā ppetrarunt ad por
tas ciuitatis tue; et lapidib; ob
tuentur. In ore duor aut trium
testium. pibit qui interficietur.
Nemo occidatur: uno contra se
dicente testimoniu. Manus testi
um prima interficiet eum; et ma
nus reliqui pli extrema mitte
tur: ut auferas malū de medio
tui. Si difficile et ambigui apud
te iudicium ē pspexeris. int san
guine et sanguine. causam et cau
sam. lepram et non lepram. et
iudicium intra portas tuas ui

deris uerba uariari; surge & ascende ad locum quem elegit dñs d's tuus. uenesq; ad sacerdotes leuitici generis. et ad iudicem qui fuerit illo tempore: queresq; ab eis. Qui indicabunt tibi uide tu ueritatem: et facies qdcumq; dixerint qui plunt loco quē elegerit dñs. et docuerint te iuxta legem eius. Sequeris sententiam eoz: nec declinabis ad dextram uel ad sinistrā. Qui aut supbie rit. nolens obedire sacerdotis imperio. qui eo tempore ministrat domino deo tuo et decreto iudicis. morietur homo ille: & aufes malum de isrl. Cunctusq; popl's audiens timebit: ut nullus deceps intumescat superbia. Cū missus fueris terram quā dñs d's tuus dabit tibi. et possederis eam habitauerisq; in illa. et dixeris. constitutam sup me regem sicut habent omnes p circuitū natione: eum constitutes. quem dñs d's tuus elegit de numero fratribū tuor. Non poteris altius genti hōiem facere regem: qui non sit frater tuus. Cumq; fuerit constitutus. nō multiplicabit sibi equos; nec reducet poplm in egipatum. equitatus numio sublevatus: presertim cū dñs piceperit uobis. ut nequaquam amplius p eandem viam reuertamini. Non habebit uxores plimas. que illiciant animū eius: neq; argenti et auri imensa ponda.

Postq; aut sederit in solio regni sui; describet sibi deuteronomium legis huius in uolumine. ac cipiens exemplar a sacerdotibz leuitice tribus: et habebit secum. Legetq; illud omnibz dieb; uite sue; ut discat timere dñm deum suum. et custodire uerba et ceremonias eius: que in lege pcepta sunt. Hec eleuetur cor eius in superbiam sup frēs suos; necq; declinet in partem dextram uel sinistram: ut longo tempore regnet ipse et filii ei sup isrl. XVII

Don habebunt sacerdotes et leuite et om̄s qui de eādem tribu sunt partem et hereditatē cū reliquo poplo isrl: quia sacrificia dñi et oblationes eius comedent. et nichil aliud accipient de possessione frīm suor. Dñs enim ipse est hereditas eoz: sicut locutus ē illis. Hoc erit iudicium sacerdotum: a populo. et ab his qui offerunt uictimas. Siue bouem siue ovem imolauerint: dabunt sacerdoti armū ac uentriculū. p mitias frumenti uini et olei. et lanaz partem ex ouū tonsione. Ip̄m enim elegit dñs d's tuus de cunctis tribubz tuis: ut stet et ministret nomini dñi. ip̄e & filii eius in sempitnū. Si exercit leuites de una urbium tuarū ex omni isrl in qua habitat. et uoluerit uenire desiderans locum quem elegit dñs: ministrabit in nomine dñi dei sui sicut om̄s frēs

eius leuite. qui stabunt eo tempore
coram dño. Partem ciborum ean-
dem accipiet quā et ceteri: excep-
to eo quod in urbe sua ex patna
et successione debetur. Quando
ingressus fueris terram quā dñs
ds tuus dabit tibi. caue ne ini-
tari uelis abominationes illarum
gentium: nec inueniatur in te qui
lustrat filium suū aut filiam du-
cens p ignem. aut qui ariolos scis-
citur: et obseruet sompnia atq;
auguria. Hec sit maleficus neq;
incantor; neq; phitones con-
sulat nec diuinos: et querat a
mortuis ueritatem. Omnia enim
hec abominatione dñs: et propter
istiusmodi scelera delebit eos in
microtu tuo. Perfectus eris et
absq; macula cum dñō deo tuo.
Hences iste quarum possidebis
terrā. augures et diuinos audi-
unt: tu autē a dñō deo tuo aliis
institutus es. Prophām de gen-
te tua et de fratribz tuis. sicut me
suscitabit tibi dñs ds tuus. ipm
audies; ut petisti a dñō deo tuo
in ore quando contio congrega-
ta est: atq; dixisti. Ultra nō au-
diam uocem dñi dei mei. et ig-
nem hunc maximū amplius nō
uidebo: ne moriar. Et ait dñs
m. Bene omnia sunt locuti. Pro-
phetam suscitabo eis de medio
firū suorū similem tui; et ponā
uerba mea in ore eius. loquetisq;
ad eos omnia que p̄cepero illi.
Qui autē uerba eius que loquitur

in nōie meo audire noluerit: ego
ultor existam. Prophā autē qui
arrogantia deprauatus uoluerit
loqui in nōie meo que ego non pre-
cepi illi ut diceret; aut ex nomine
alienoz deoz: interficietur. Ad si
tacita cogitatione responderis.
quomodo possim intelligere uer-
bum qđ non ē locutus dñs: hoc
habebis signum. Quod in nōie
dñ prophā ille pdixerit et n̄ eu-
nerit; hoc dñs non est locutus. s;
p timorem animi sui propheta
confinxit: et idcirco n̄ timebis eū.

Quoniam disperdidierit **XIX.**
dñs ds tuus gentes quā
tibi traditurā ē terram. et posse-
deris eam habitauerisq; in ur-
bibz eius et in edibus; tres ciuita-
tes separabis tibi in medio terre
quam dñs ds tuus dabit tibi i
possessionē. sternens diligenter
uiam. et in tres equalit partes
totam terre tue pūntiam diui-
des: ut habeat e uicino qui ppter
homicidium profugus est. quo
possit euadere. Hec erit lex homi-
cide fugientis: cuius uita seruā-
da est. Qui pcusserit proximum
sūi nesciens. et qui heri et nudi'
terris nullum contra eum ha-
buisse odium compbatur. sed a-
bisse cum eo simpliciter in siluam
ad lignoz securis figerit manū.
ferrumq; lapsum de manubrio
amicum eius pcusserit et occide-
rit; hic ad unam supradictarū

urbum confugiet et uiuet. ne
 forsitan primus eius cuius es
 fuis e sanguis dolore stimulat.
 psequatur et apprehendat eum si
 longior uia fuerit. et percutiat
 aiam eius qui nō est reus mor-
 tis: quia nullum contra eū qui
 occisus est odii prius habuisse
 monstratur. Idcirco p̄cipio tibi:
 ut tres ciuitates equalis int̄ se
 spatij diuidas. Cum autē dila-
 tauerit dñs d̄s tuus timios tu-
 os sicut uirauit patrib; tuis. et
 dederit tibi cunctam terrā quā
 eis pollicitus ē. si tamen custo-
 dieris mandata eius. et feceris
 que hodie p̄cipio tibi. ut diligas
 dñm dñm tuum. et ambules in
 iuis eius omni tempore; addes
 tibi alias tres ciuitates. et sup-
 dictar̄ trium urbium numerū
 duplicabis: ut nō effundatur
 sanguis innoxius i medio terre
 quam dñs d̄s tuus dabit tibi
 possidendum. ne sis sanguinis
 reus. Si quis aut̄ odio habens
 proximū suū insidiatus fuerit
 uite eius. surgensq; percuillerit
 illum et mortuus fuerit; fugitq;
 ad unam de supradictis urbib;.
 mittent seniores ciuitatis illiu.
 et arripient eum de loco effugi-
 tradentq; in manu primi cuius
 sanguis effusus ē. et morietur;
 nec misereberis eius: et auferes
 noxiū sanguinem de iscl. ut bñ
 sit tibi. Non assumes et transfe-
 res terminos proximi tui. quos

fixerunt priores i possessione tua
 qm̄ dñs deus tuus dabit tibi: in
 terra quā acceperis possidendum.
Non stabit testis unus contra a-
 liquem quicquid illud peccati et
 facinoris fuerit: s; in ore duorum
 aut trium testimoniū stabit omne
 uerbū. Si steterit testis mendax
 contra hominem. accusans eū p̄ua-
 rationis: stabunt ambo quorū
 causa est ante dñm in conspectu
 sacerdotum et iudicū. qui fuerit
 in dieb; illis. Cumq; diligentissi-
 me p̄scrutantes. inuenient fal-
 sum testimoniū dixisse contra frēm
 suū mendacium; reddent ei sicut
 frē suo facere cogitauit: et aufer-
 es malum de medio tui. ut au-
 dientes ceteri timorem habeant.
 et nequaquā talia audiant fa-
 cere. Non misereberis eius: sed
 aiam pro aia. oculum p̄ oculo.
 dentem pro dente. manum pro
 manu. pedem pro pede exiges.

Si exiens ad bellum XX
 contra hostes tuos. et uide-
 ris equitatum et currus. et maio-
 rem quā tu habes adulariū exer-
 citus multitudinē; nō timebis
 eos: quia dñs d̄s tuus tecum ē.
 qui eduxit te de terra egyp̄t. Ap-
 propinquante aut̄ iam prelio.
 stabit sacerdos ante aciem: et
 sic loquetur ad iplm. Audi iscl.
Vos hodie contra iūnicos uros
 pugnam cōmittitis: nō pame-
 cat cor uirū. Solite metuere: nō
 lice cedere. Nec formidetis eos;

quia dñs d's ûr in medio ur̄i
est; et pro uobis contra adūsa
nos dimicabit. ut eruat uos de
piculo. Duces quoq; p singu
las turmas audiente exercitu
pelamabunt. Quis est homo q
edificauit domū nouam. et non
dedicauit eam? **V**adat et reuer
tatur in domum suā; ne forte
moriatur in bello: et aliis dedi
cer illam. Quis est homo qui
plantauit vineā. et necdū fecit
eam ēē communem. et de qua uesci
omnib; liceat? **V**adat et reūta
tur in domū suā; ne forte mo
riatur in bello: et aliis homo.
enī fungatur officio. Quis est
homo qui despōndit uxorem. et
nō accepit eam? **V**adat et reū
tatur in domū suā; ne forte mo
riatur in bello: et aliis ho
mo accipiat eam. Hys dictis. ad
dent reliqua: et loquentur ad po
plm. Quis est homo formidolo
sus. et corde pauido? **V**adat et re
ūtatur in domū suā; ne paue
re faciat corda fr̄m suorū: sicut
iþe timore pterritus est. Cumq;
siluerint duces exercitus: et fine
loquendi fecerint: unusquisq;
suos ad bellandum cūneos pre
parabit. Si quando accesseris ad
expugnandā ciuitatem: offeres
ei primū pacem. Si receperint et
apuerint tibi portas; cunctus
popl's qui in ea est saliabitur:
et seruiet tibi sub tributo. Si
aut fedus mire noluerint: et ce

perint contra te bellum: oppug
nabis eam. Cumq; tradiderit
dñs d's tuus illam i manu tua;
parties omne qd in ea generis
masculini est in ore gladii. abs
q; mulierib; et infantib; uimen
tis et ceteris que in ciuitate sūt.
Omne p̄dām exercitū diuides:
et comedes de spolys hostium
tuor. que dñs deus tuus dederit
tibi. Sic facies cunctis ciuitati
b; que a te procul ualde sunt:
et non sunt de hys urbib; quas
in possessionē accepturus es. De
hys aut ciuitatib; que dabūtur
tibi. nullum omnino p̄mittes
uiuere; sed interficies in ore gla
diij. et heum uidelicet et amore
um et chananeum. pherezeum
et eucum et rebuseum. sicut p̄
cepit tibi dñs d's tuus: ne forte
doceant uos facere cunctas ab
hominationes quas ip̄i opati
sunt dñs suis; et peccatis in do
minū dñm uēm. Quando obse
deris ciuitatem multo tempe: et
munitionib; circumdederis ut ex
pugnes eam; nō succides ar
bores de quib; uesci potest. nec
securib; p circuitum debes uasta
re regionem: qm̄ lignum ē: et nō
homo; nec potest bellantū con
tra te augere numerū. Si qua
autem ligna non sunt pomise
ra sed agrestia. et in ceteros ap
ta usus; succide et extrue ma
chinas: clonet capias ciuitatē
que contra te dimicat. **XII**

Ovando inuentū fuerit in terra quā dñs d's tuus daturus ē tibi. hominis cadaver occisi. et ignoratur cedis reus. egredientur maiores natu et iudices tui. et metentur a loco cadaveris singulari p circuitū spacia ciuitatū. **E**t quam uici morem ceteris ē pspexerit. seniores ciuitatis eius tollent uitulam de armento que nō traxit uigum. nec terram scidit uome re; et ducent eam ad uallem aspam atq; saxosam. que nūquā arata est. nec slementē recepit. et cedent in ea ceruices utile. **A**c cedentq; sacerdotes filij leui. q; elegent dñs d's tuus ut minus trent ei et bñdicant in nōie eius. et ad ubum eoz omne negotiū et quicquid mundū ul' immundū ē iudicetur. **E**t uenient maiores natu ciuitatis illius. ad imperfectum; lauabitq; manuas sup uitulam que in ualle paussa est. et dicent. Namus nre non effuderunt hñc sanguinem. nec oculi uiderunt. **P**ro piti esto poplo tuo isrl' quē redemisti dñe. et nō reputes sanguinem innocentē in medio pli tuu isrl'. **E**t auferetur ab eis. reatus saginus. Tu aut̄ alienus eis ab innocentis cruore qui fusus est. tū feceris que pcepit dñs. **S**i egredius fueris ad pugnā contra mimicos tuos. et tradiderit eos dñs d's tuus i manu tua. cap-

tuosq; duxeris; et uideris i mero captiuoz mulierē pulchra. et adamaueris eam. uoluerisq; habere uxorem: introduces ea in domū tuam. Que radet cesa riem. et circumcidet ungues. et deponet uestem in qua capta ē. sedensq; in domo tua flebit pa trem et matrē suam uno mense. **E**t postea intrabis ad eam. doz muesq; cum illa. et erit uxor tua. **S**i autē postea non sedent in animo tuo. dimittes eam libe ram. **H**ec uendere eam poteris pecunia. nec opprimere p potentiam: quia humiliasti eam. **S**i habuerit homo uxores duas. una dilectam et alteram odiosam. genueritq; ei liberos. et fuit filius odioso primogenitus; uolueritq; substantiā inter filios suos diuidere: nō poterit filium dilecte facere primogenitū. et pferre filio odiose; sed filium odiose agnoscat primogenitū. clabitq; ei de his que habuerit. cuncta duplicita. **I**ste est enī principiū liberorū eius. et huic debentur pmogenita. **S**i genuerit homo filiu con tumacem et pteruum. qui non audiatur patris ac matris impū. et coercitus obedire contempsit; apprehendit eum. et ducent ad seniores ciuitatis illius. et ad portam iudicū. dicentq; ad eos. **F**ilius nr iste pteruis et cotumax est. monita nrā audire cōtempnit: cōmissionib; uacat. et

luxurie atq; coniuivis. **L**apidibz eum obruet ppls ciuitatis. et morietur; ut auferatur malum de medio urbi. et uniusus isrl audies primescat. **Q**uando peccauit homo qd morte plectendum est. et ad iudicatus morti appensus fuerit in patibulo; no pmanebit cadaui eius in ligno. sed in eadem die sepelietur. quia maledictus est a deo. qui pendet in ligno. **C**t nequaquam contaminabis terram tuam. quia dominus deus tuus dederit tibi in possessionem. **XII**

Don uidebis bouem fris tui aut ouem errantem et pteribus. sed reduces frs tuo. **C**riā si non ē pmpquis frater tuus nec nosci eum; duces in domū tuam. et erunt apud te. qm diu querata frater tuus et recipiat. **S**imiliter facies de asino et de uestimento. et de omni re frs tui que perierit. **S**i inuenieris eam. ne negligas quasi alienā. **S**i uideris asinum frs tui aut bouem cecidisse in via. non despicies. sed subleuabis cu eo. **N**on induetur mulier ueste utili. nec vir utetur ueste feminina. **A**bominabilis enim apud dominum est. qui facit hec. **S**i ambulās per viam. in arbore uel in terra nudum auis inuenieris. et matrem pullis uel ovis desup incubantem; no tenebis eam cum filiis. sed abire patieris. captos tenens filios. ut bene sit tibi. et longo uiuas tempe. **C**um edificaueris

domū nouam. facies murū recti p circuitum: ne effundatur sanguis in domo tua. et sis reus laiente alio. et in pceptis ruente. **N**ō seres uineam tuā altō semine: ne et sementis quā semisti et que nascuntur ex uinea. pariter scūcentur. **H**on arabis in bove simul et asino. **N**on indueris uestimento. qd ex lana linoc; contextum est. **F**imiculos in fimbriis facies. p quatuor angulos palli tui quo opertis. **S**i duxerit vir uxorem. et postea odio habuit eam. que fierintq; occasions quibz dimittat eam. obiciens ei nōm pessimum. et dixerit. uxorem hanc accepit. et ingressus ad eam non inueni uirginem; tollent eam pater et mater eius: et ferent secum signa uirginatis eius ad seniores urbis qui in porta sunt. **E**t dicet pater. Filiam meam dedi huic uxori; quā quia odit. impunit ei nōm pessimum: ut dicat. non inueni filiam tuā uirginē. **E**t ecce hec sunt signa uirginatis filie mee. **E**xpendentq; uestimentū coram senioribz ciuitatis. **A**pprehendentq; seniores urbis illius virum. et uerbabunt illū. condempnantes insup centum scolis argenti. **Q**uos dabit pater puelle: qm diffamauit nōm pes simū sup uirginē isrl. **H**abebitq; eam uxorem: et non poterit dimittere eam omni tempe uite sue. **Q**uod si uerum ē quod ob

Hecce. et non ē in puella inuenta
uirginitas; eicient eam extra fo-
res domus patris sui. et lapidib;
obruent uiri ciuitatis illius. et
moriatur. qm̄ fecit nefas in iscl̄
ut fornicaretur in domo patris
sui. et auferes malū de medio
tui. **S**i dormierit uir cum uxore
alterius; uterq; morietur. scilicet
adulter et adultera: et auferes
malum de iscl̄. **S**i puellam uir-
ginē despontauerit uir. et inuen-
erit eam aliquis in ciuitate. et
concubuerit cum illa: educes u-
trumq; ad portam ciuitatis il-
lius. et lapidib; obruentur; pu-
ella. quia non clamauit cum eēt
in ciuitate. uir. qā humiliauit
uxorem primi sui. et auferes ma-
lum de medio tui. **S**in autem in
agro reppererit uir puellam que
desponsata ē. et apprehendens co-
cubuerit cum illa. ipse morietur.
solus. **P**uella nichil patietur. n̄
est rea mortis: qm̄ sicut latro co-
surgit contra frēm suū et occidit
āiam eius. ita et puella pessla
est. **S**ola erat in agro. clamauit.
et nullus affuit qui liberaret e-
am. **S**i inuenierit uir puellam
uirginē que nō habet sponsū. et
apprehendens concubuerit cum
ea. et res ad iudicium uenerit: da-
bit qui dormiuit cum ea patti
puelle quinquaginta siclos ar-
genti: et habebit eam uxorem.
quia humiliauit illam. **N**on po-
tent dimittere eam: cunctis die-

Dibus uite sue. **XXIII**
Non accipiet homo uxorem
patris sui: nec reuelabit opīmen-
tum eius. **N**on intrabit eunuchus
attritus uel amputatis testiculis
et absciso ueretro: ecclesiam dei.
Non ingredietur manz̄er hoc est
de scoto natus in eccliam dñi.
usq; ad decimā generationē. **A**m-
monites et moabites etiam post
decimā generationem nō intrabūt
eccliam dñi in eternū; quia no-
luerunt uobis occurrere cū pane
et aqua in iua. quando egressi
estis de egypto: et quia conduxer-
unt contra te balaam filiū beor
de mesopotamia syrie. ut maledi-
ceret tibi. **E**t noluit dñs ds tuus
audire balaam: ueritatis male-
dictionē eius in benedictionē tu-
am. eo quod diligeret te. **N**on fa-
ties cum eis pacem; nec queras
eis bona: cunctis dieb; uite tue
in sempiternū. **N**on abhomina-
bis ydumeū. quia frat̄ tuus est:
nec egyptiū. quia aduena fuisti
in terra eius. **Q**ui nati fuerint
ex eis: tercia generatione intrabūt
in eccliam dñi. Quando cōgressus
fueris adūsus hostes tuos in pug-
nam: custodies te ab omni re ma-
la. **S**i fuerit inter uos homo qui
nocturno pollutus sit sompno; e-
gredietur extra castra: et non re-
ueretur p̄us qm̄ ad uesperam la-
uetur aqua. **E**t post solis occasiū.
regredietur in castra. Habebis lo-
cum extra castra ad quem egre-

Dictis ad requisita nature: gerens
parillum in baltheo. Cumq; se de-
ris. fodies p circuitum. et egesta
humo opies quo relevatus es: dñs
enim d's tuus ambulat in medio
castrorum: ut eruat te & tradat tibi
inimicos tuos: ut sint castra tua
sc̄a. et nichil in eis appareat fedu-
tatis. ne derelinquit te. Non tra-
des seruum dño suo: qui ad te co-
fugent. Habitabit tecum in loco
qui ei placuerit: et in una urbū
tuay requiesceret; nec contristes eū.
Non erit meretrix de filiab; isrl:
nec scortator de filiis isrl. Non
offeres mercedem p̄stibuli nec p̄
cium canis in domo dñi dei tui.
quicquid illud est qd' uoueris;
quia abominatione est utrumq;
apud dñm dñm tuū. Non fenera-
bis fr̄i tuo ad usuram pecuniam.
nec fruges. nec quālibet aliam
rem: sed alieno. Fratri autē tuo.
absq; usura id quo indiger cōmo-
dabis; ut benedicat tibi dñs d's
tuus in omni ope tuo: in tra ad
quam ingrelieris possidendum.
Cum uotum uoueris dño dō tuo.
nō tardabis reddere: qā requirest
illud dñs d's tuus. Et si morat'
fueris: reputabitur tibi in pecca-
tum. Si nolueris polliceri: absq;
peccato eris. Quod autem semel
egressum ē de labiis tuis obserua-
bis: et facies sicut p̄misisti dño
deo tuo. et propria uoluntate et
ore tuo locutus es. Ingressus ui-
neam primi tui comedere uiuas

TRO (4)
128
quantū tibi placuerit: foras aut̄
ne efferas tecum. Si intraueris
in segerem amici tui. franges spi-
cas et manu conteres: falce aut̄
non metes. **XXIII**
Pi acceperit homo uxorem et
habuerit eam. et non inuenierit
gram ante oculos eius. p̄t aliquā
fidelitatem; scribet libellū repudiū.
et dabit in manu illius: & dimis-
ter eam de domo sua. Cūq; eḡlla
alterum maritū duxerit. et ille
quoc̄ oderit eam. dederitq; ei libel-
lum repudiū et dimiserit de domo
sua. uel certe mortuus fuerit; nō
poterit prior maritus recipere eā
in uxorem. quia polluta est. et ab
hominabilis facta ē coram dño:
ne peccare facias terrā tuā. quā
dñs d's tuus tibi tradiderit possi-
dendam. Cum accepti homo nup-
uxorem. nō procedat ad bellum;
nec ei quipiam necessitatē in-
uengitur publice: sed uacabit;
absq; culpa domini sue. ut uno an-
no letetur cū uxore sua. Non acci-
p̄es loco pignoris inferiorem et
superiorē molam: quia aīam suā
apposuit tibi. Si dep̄hensus fuīt
homo sollicitans trem suū de fili-
is isrl. et uendito eo acceperit preci-
um. mēficietur: et auferes malū
de medio tui. Obserua diligentē
ne incurras in plagam lepre: sed
facies quecūq; docuerint te sacer-
dotes leuitati geniis. iuxta id qd'
precepi eis: et imple sollicite. Ne
mentore que fecerit dñs deus ur-

marie in via: tū egredieremini de
egipto. Cum repeteres a proximo
tuo rem aliquā quam debet tibi.
nō ingredieris domū eius ut pig
nus auferas: sed statim foris. et
ille tibi proferet qđ habuit. **S**i
aut pauper est. n̄ pnoctabit apud
te pignus; sed statim reddes ei
ante solis occasum. ut dormiens
in uestimento suo bñdicat tibi: et
habeas iusticiam coram dño deo
tuo. **N**on negabis mercedem id
gentis et paupis frēs tui. siue ad
uene qui tecum moratur in terra
tua. et intra portas tuas est. **S**i
eadem die reddes ei p̄cium labo
ris sui ante solis occasum: quia
paup est. et ex eo sustentat ani
mā suam; ne clamet contra te
ad dñm. et reputetur tibi in pec
catum. **N**on occidentur patres
pro filiis. nec filii pro patribz: s;
uniusquisq; pro peccato suo mo
retur. **N**on pueres iudicū ad
uene et pupilli. **N**ec auferes pig
nus loco: iudice uestimentū. **A**men
to qđ seruēris in egypto. et
eruerit te dñs d's tuus inde: id
circo p̄cipio tibi ut facias hanc
rem. **Q**uando messueris segetē
in agro tuo. et oblitus manipu
lum reliqueris. nō reuertaris ut
tollas eum: sed aduenam et pu
pillū et iudicā auferre patieris:
ut bñdicat tibi dñs d's tuus in
omni ope manū tuaz. **S**i fru
ges collegens oliuarii. quicq; re
manserit in arboribz non reuer

teris ut colligas: sed relinquas ad
uene. pupillo ac iudice. **S**i uinde
maueris uineam tuam. nō colli
ges remanentes racemos: sed ce
dent in usus aduene. pupilli ac
iudice. **N**ementio qđ et tu seruē
ris in egypto: et idcirco p̄cipio tibi
ut facias hanc rem. **XXV**
Si fuerit causa inter aliquos.
Pet interpellauerint iudices;
quem iustum ēē p̄spexerint. illi
iusticie palma dabunt: quē impi
um. condempnabūt impietatis.
Si aut eum qui peccauit dignū
uderint plagi: p̄sternent. et co
ram se facient uerberari. **P**ro mē
sura peccati erit et plagarū mo
dus; ita dumtaxat. ut quadrage
narū numerū nō excedant: ne
fede laceratus ante oculos tuos
abeat frater tuus. **N**on ligabis
os bouis terentis in area fruges
tuas. **Q**uando habitauerit frēs
simil. et unus ex eis absq; libis
mortuus fuerit. uxor defuncti nō
nubet alteri; sed accipiet eam frat
eius. et suscitabit semen frēs sui.
et p̄mogenitū ex ea filium nōne il
lius appellabit: ut non deleatur
nomen eius ex iscl. **S**i autē no
luerit accipere uxorem frēs sui
que ei lege debetur; perget mul
ier ad portam ciuitatis. et impel
labit maiores natū: dicetq;. **H**o
uult frater uiri mei suscitare se
men frēs sui in iscl. nec me in
coniugū sumere. **S**tatimq; ac
tersi eum facient: et interroga

TRO
bunt. Si responderit. nolo eā uxō
rem accipere; accederet mulier ad
eum coram senioribz. et tollet cal-
camentū de pede eius. spuetqz
in faciem eius. et dicer. **S**ic fiet
homini. qui non edificat domū
frīs sui. Et uocabitur nomen illi
in isel. clomus discalciati. **S**i
habuerint inter se uirginum uiri.
et unus contra alium rixari ce-
perit. uolensqz uxor altius erue-
re uirum suū de manu fortioris.
miseritqz manū et apphenderit
uerenda eius; abscedes manum
illius. nec flecteris sup ea ulla
misidia. Non habebis in sacculo
duisa pondera. mavis & minus:
nec erit in domo tua modius ma-
ior et minor. Pondus habebis ui-
stum et uerum; et modius equa-
lis et uetus erit tibi. ut multo
uiuas tempe super terram quā
dñs dñs tuus dederit tibi. Abho-
minatur enī dñs eum qui fecerit
hec. et aūsatur omnē iniustiā.
Memento que fecit tibi amalech
in iua quando egrediebaris ex e-
gipto; quom̄ occurrerit tibi. et
extremos agnumis tui qui lassi
residebant ceciderit. quando tu
eras fame et labore confectus. &
non timuerit deum. **C**um ergo
dñs deus tuus dederit tibi requi-
em. et subiecerit cunctas per cir-
cūtum nationes in terra quam
tibi pollicitus est. delebis nom̄
eius sub celo. **C**aue ne obliuiscar-
aris.

Gvinçz intrauīs terrā quam
dñs dñs tuus tibi daturus ē
possidēdam. et optimueris eam
atqz habitauīs in illa; tolles de-
cunctis frugibz tuis p̄mitias. et
pones in cartallo. p̄gescz ad locū
quē dñs dñs tuus elegerit ut ibi ī
uocetur nom̄ eius. Accedesqz ad sa-
cerdotem qui fuerit in diebz illis.
et dices ad eum. **P**rofiteor hodie co-
ram dño deo tuo. qđ inḡssus sim
in terrā pro qua uirauit patribz
nřis. ut daret eam nobis. **S**uscipi-
ensqz sacerdos cartallū de manu
tua. ponet ante altare dñi dñi tui.
Et loqueris in conspū dñi dei tui.
Syris p̄sequebatur patrē meum.
qui descendit in egyptum. et ibi
p̄egrinatus ē in paucissimo nume-
ro. Creuicz in gentem magnā et
robustā. et infinite multitudinis.
Affixeruntqz nos egypti et p̄secu-
ti sunt: imponētes onera grauissi-
ma. Et clamauius ad dñm dñm
patrum nřox. qui exaudiuit nos.
et respexit humilitatē nřam. & la-
borem atqz angustias. **E**t eduxit
nos de egypto in manu forti & bra-
chio extento. in ingenti pauore. ī
signis atqz portentis; et intro-
duxit ad locum istum. et tradi-
dit nobis terrā lacte & melle ma-
nante. **E**t idcirco nunc offero pri-
mitias frugū terre: quā dñs de-
dit m̄. **E**t dimittes eas. in conspe-
ctu dñi dei tui. Adorato dño deo
tuo. epulaberis in oībz bonis que
dñs dñs tuus dederit tibi & domui

127

XXV

De **A**
tue: tu et leuites. et aduena qui
tecum es. Quando compleueris de-
cimā cunctarū frugum tuarū anno
decimā tertio: dabis leuite et ad-
uene. et pupillo et iudice; ut co-
mediant intra portas tuas. et sa-
turentur. Loquerisq; in conspectu
dñi dei tui. Attuli quod sanctifi-
catum ē de domo mea; et dedi illō
leuite et aduene. et pupillo et iudice.
sicut iussisti m. Non p̄terui man-
data tua: nec sum oblitus imp̄tu-
tui. Non comedi ex eis in luctu
meo: nec separauit ea in qualibet
imundicia; nec expendi ex his
quicquā in re funebri. Obediui
voce dñi dei mei: et feci omnia si-
cū p̄cepisti m. Respice de scūario
tuo. de excelso celoꝝ habitaculo; et
benedic p̄plo tuo isrl. et terre quā
dedisti nobis sicut iurasti patrib;
nris: terre lacte et melle mananti.
Hodie dñs d̄s tuus p̄cepit tibi.
ut facias mandata hec atq; iudi-
cia: ut custodias et impleas ex
toto corde tuo et ex tota aīa tua.
Dūm elegisti hodie ut sit tibi d̄s;
et ambules in iūs eius. et custo-
dias ceremonias illius et manda-
ta atq; iudicia: et obedias eius
imp̄io. En dñs elegit te hodie.
ut sis ei populus peculiaris si-
cū locutus est tibi. et custodias
omnia precepta eius: et faciet
te excelsorem cunctis gentib;. q̄s
creauit in laudem et nōm et glo-
riam suam; ut sis popl's sanctus
dñi dei tui: sicut locutus est.

Precepit autē **XXVII**
moyses et seniores isrl' popl'.
dicentes. Custodite om̄e mandatū:
qd̄ p̄cipio uobis hodie. Cūq; tran-
sieritis iordanē in terrā quā dñs
d̄s tuus dabit tibi. eriges ingētes
lapides. et calce leuigabis eos; ut
possis in eis scribere om̄ia uerba
legis huius iordanē transmissio.
ut introeas terram quā dñs d̄s
tuus dabit tibi. terram lacte et
melle manantē: sicut iurauit pa-
trib; tuis. Quando ergo transieri-
tis iordanē. erigite lapides quos
ego hodie p̄cipio uobis. in monte
hebal: et leuigabis eos calce. Et
edificabis ibi altare dñi deo tuo de
lapidib; quos ferrum nō tetigit.
et de saxis informib; et impolitis.
Et offeres sup eo holocausta dñi
deo tuo: et imolabis hostias paci-
ficas. Comedesq; ibi. et epulabe-
ris: coram dñi deo tuo. Et scribes
sup lapides om̄nia uerba legis
huius: plane et lucide. Dicent
moyses et sacerdotes leuitici gene-
ris: ad omnē isrlēm. Attende et
audi isrl. Hodie factus es popl's
dñi dei tui. Audies uocem eius.
et facies mandata atq; iusticias
quas ego p̄cipio tibi. Precepitq;
moyses populo in die illo: dicens.
Hū stabunt ad bñdicendū dñi
sup montem garizim. iordanē
transmissio: syneon. leui. iudas.
ysachar. ioseph. et beniamin. Et
ē regione isti stabunt ad maledi-
cendum in monte hebal: ruben.

Drecepit meus dñs
in monte. & adiunctorum
dilectores. & adiunctos
qđ populo uocem dñm
fierens vocans.
dicitur ad omnes uotos isti ex
cello uoce. **Maledictus homo qui**
faciet sculpabile et conflatile abho
minatione dñm. opus manū ar
tificum: ponetq; illud in abscon
dito. Et respondebit om̄is pl̄s:
et dicet amen. Maledictus qui n̄
honorat patrem suū et matrem
suā. Et dicet omnis pl̄s am.
Maledictus qui translat termi
nos. p̄ximi sui. Et dicet omnis
pl̄s am. Maledictus qui errare
facit tecum in iherere. Et dicet
omnis pl̄s am. Maledictus qui
puerit iudicium aduene et pupil
li et uiduc. Et dicet omnis popl̄s
am. Maledictus qui dormit cum
uxore patris sui: et reuelat operi
mentū lectuli eius. Et dicet om̄is
popl̄s amen. Maledictus qui dor
mit cum omni uimento. Et di
cet omnis pl̄s am. Maledictus
qui dormit cum sorore sua: filia
patris sui. siue matri sue. Et di
cet omnis popl̄s amen. Maledi
ctus qui dormit cum socii sua.
Et dicet omnis popl̄s am. Ma
ledictus qui clam prouaserit p̄
ri
mū suum. Et dicet omnis po
pulus am. Maledictus qui acci
pit munera: ut p̄cutiat animā
sanguinis innocentis. Et dicet
omnis popl̄s amen. Maledictus
qui n̄ p̄manet in sermonib; legis
huius: nec eos ope p̄ficit. Et dicet
om̄is pl̄s am.

XXVII

T R O

Sim aut audieris uocem dñi
dei tui. ut facias atq; custo
dias omnia mandata eius que
ego p̄cipio tibi hodie: faciet te do
minus d̄s tuus excelsiore cunctis
gentib; que iſitantur in terra. **Ven**
entq; sup te uiuēt benedictiones
iste. et apprehendent te: si tamen
precepta eius audieris. **Benedictus**
tu in ciuitate: et benedictus in
agro. **Benedictus fructus uentris**
tui. et fructus terre tue. fructusq;
uimentorum tuorum: greges armator
tuorum. et caule ourum tuarum. **Bene**
dicta horrea tua: et b̄ndicte reli
que tue. **Benedictus eris: ingredi**
ens et egrediens. **Dabit dñs mi**
micos tuos qui consurgunt adū
sum te: corruentes in conspectu
tuo. **Punam uiam uenientē contra**
te: et p̄ sepiem fugient a facie tua.
Emitteret dñs benedictionē super
cellaria tua. et sup omnia opera
manū tuarum: benedicere tibi in
terra quā acceperis. **Suscitabit te**
dñs sibi in popl̄m sc̄m. sicut iura
uit tibi: si custodieris mandata
dñi dei tui. et ambulauis in iuis
eius. **Nicilebuntq; omnes terrarū**
pl̄i. qđ nomen dñi inuocatū sit
super te: et timebunt te. **Habun**
dare te faciet dñs omnib; bonus;
fructu uerti tui et fructu uimtor
tuorum. fructu terre tue: quam iura
uit dñs patrib; tuis ut daret tibi.
Aperiens dñs thesaurū suum opti
mū. celum: ut tribuat pluuiam
terre tue in tempore suo. **Benedicet**

126

d e d

cunctis operib; manū tuā. Et
fenerabis gentib; multis: et ipē
a nullo fenus accipies. Consti-
tuet te dñs d's tuus in caput et
nō in caudam; et eris semp supra
et n̄ subter: si audieris mādata
dñi dei tui que ego precipio tibi
hodie: et custodieris et feceris. ac
nō declinaueris ab eis nec ad de-
xām nec ad sinistrām. nec secutū
fueris deos alienos. neq; colueris
eos. Quod si audire nolueris uo-
cem dñi dei tui. ut custodias et
facias omnia mandata eius et
cerimonias. quas ego precipio t'
hodie: uenient sup te omnes
maledictiones iste: et apprehen-
dent te. Maledictus eris in cui-
tate: maledictus in agro. Male-
dictum horreum tuū: et male-
dicta reliquie tue. Maledictus fru-
ctus uentris tui. et fructus terre
tue: armenta boum tuor. et gre-
ges oviū tuar. Maledictus eris
ingrediens: et maledictus egredi-
ens. Nutret dñs sup te famem et
esuriem. et increpationē in omnia
opa tua que facies; donec conte-
rat te et p̄dat uelociter: ppter ad
muuentiones tuas pessimas. in q̄b;
reliquisti me. Adiungat dñs tibi
pestilentia: donec consumat te
de terra ad quā ingrediens possi-
dendam. P̄cutiat te dñs egesta-
te. febre et frigore. ardore et estu.
et aere corrupto ac rubigine: et
psequatur donec pereas. Sit ce-
lum qđ supra te est ēneum; et

terra quā calcas ferrea. Det dñs
imbrē terre tue puluerem: et de
celo descendat sup te cūmis; donec
conteraris. Tradat te dñs corru-
entem: ante hostes tuos. P̄ una
uiam egrediaris contra eos. et p̄
septem fugias: et disp̄garis per
omnia regna terre. Sicq; cadaū
tuū in escam cunctis uolatili-
b; celi. et bestiis terre: et non sit
qui abigat. P̄cutiat te dñs
ulcere egypti. et partem corpori
p̄ quam sternora egeruntur. sca-
bie quoq; et prurigine: ita ut
curari nequeas. P̄cutiat te dñs
amentia et cecitate ac furore m̄
tis: et palpes in meridie sicut
palpare solet cetus in tenebris:
et non dirigas uias tuas. Om-
niq; tempore calumpniam sustine-
as. et opprimaris uiolentia: nec
habeas qui liberet te. Oxorem
accipias: et aliis dormiat cū ea.
Domū edifices: et non habites
in ea. Plantas uineam: et non
uindemias eam. Hos tuus īmo-
letur coram te: et n̄ comedas ex
eo. Asinus tuus rapiatur in con-
spectu tuo: et n̄ reddatur tibi.
Quis tue dentur inimicis tu-
is: et non sit qui te adiuuet.
Filiū tui et filie tue tradantur al-
teri p̄plo uidentib; oculis tuis. et
deficientib; ad consp̄cū eoz tota-
die: et n̄ sit fortitudo ī manu
tua. Fructus terre tue et om̄s la-
bores tuos comedat popl's quē
ignoras; et sis semp calumpnia

sustinens. et oppressus cunctis di-
ebus. et stupens ad terrorem eorū
que uidebunt oculi tui. **V**icitia-
te dñs ulcere pessimo in genibz; et
in suris. sanariq; n̄ possis: a plan-
ta pedis usq; ad uerticem tuum.
Ducet te dñs et regem tuū quē
constitueris sup te in gentē quā
ignoras tu et patres tui: et seruie
ibi dñs alienis ligno et lapidi. **E**t
eris peditus tu in puerbum ac fa-
bulam omnibz populis: ad quos
te introduxerit dñs. **S**ementem
multā iacies in terrā; et modicū
congregabis: quia locuste deuora-
bunt omnia. **A**ineam plantabis et
fodies; et uim non bibes. nec colli-
ges ex ea quipiam: qm̄ uastabi-
tur uermibz. **O**liuas habebis in
omnibz terminis tuis; et nō unge-
ris oleo: quia defluent et pibunt.
Filios generabis et filias: et non
frueris eis: qm̄ ducentur in cap-
tuitate. **O**m̄s arbores tuas et fru-
ges terre tue: rubigo consumet.
Aduena qui tecum uisatur in tra-
ascender sup te. eritq; sublimior:
tu aut̄ descendes et eris inferior.
Ipse fenerabit tibi: et tu nō fena-
bis ei. **I**pse erit in caput: et tu eris
in caudam. **E**t uenient super te
om̄s maledictiones iste. et pseqn̄
tes apphendent te donec intereas:
quia nō audisti uocem dñi dī tui.
nec seruasti mandata eius et ce-
rimonias quas p̄cepit tibi. **E**t e-
runt in te signa atq; prodigia et
in semine tuo: usq; in sempitnū.

Co qd̄ nō seruieris dño deo tuo in
gaudio cordisq; leticia; ppter recū
omniū habundantia; seruies im-
mitio tuo quē imittet tibi. i fame
et siti. et nuditate et omniū peni-
tria: et ponet uigum ferreum sup-
ceruicem tuā. donec te conterat.
Adducet dñs sup te gentē de lon-
ginquo et de extremis tr̄e finibz.
in similitudinē aquile uolantis
cum impetu. cuius lingua intelli-
gere nō possis. gentem procacci-
mā. que nō deferat semi nec misce-
reatur parvuli. et deuoret fructū
uimtor tuor ac fruges terre tue.
donec intereas. et nō relinquat t̄
triticum uimum et oleū. armēta-
boum et greges ouium: donec te
disperdat et conterat in cunctis ur-
bibz tuis. et destruantur muri tui
firmi atq; sublimes in quibz habe-
bas fiduciam. in omni terra tua.
Obsideberis intra portas tuas. i
omni terra quā dabit tibi dñs dī
tuis: et comedes fructum uerti-
tui. et carnes filiorū tuor et filiarū
tuarū quas declerit tibi dñs deus
tuis. in angustia et uastitate q
oprimet te hostis tuis. **H**omo de-
licatus uite et luxuriosus ualde-
muidebit fr̄i suo et uxori que cu-
bat in sinu suo. ne det eis de car-
nibz filiorū suorū quas comedet. eo
qd̄ nichil habeat aliud in obsidio-
ne et penuria. qua uastauerit te
inimici tui intra omnes portas
tuis. **T**enera mulier et delicata.
que sup terrā ingredi n̄ ualebat

Dicitur: nec pedis uestigium figere propter mollicie et tenetudinem nimiam; inuidabit uero suo qui cubat in simu eius sup filii et filie carnibus; et illius secundinax que egrediuntur de medio feminu eius: et sup liberis qui eadem hora nati sunt. Comedent enim eos clam propter rex omnium penitram: in obficatione et ualitate qua operatur te inimicu tuus intra portas tuas. nisi cui tollieris et feceris omnia uba leges huius que scripta sunt in hoc uolumine. et timueris nomen eius glorium et terrible: hoc est dominum tuum; augebit dominus plagas tuas et plagas feminis tuis. plagues magnas et puerantes. infirmitates pessimas et perpetuas: et comiter in te omnes afflictiones egipci quas timuisti. et adherebit tibi. In super et umidos languores et plagas que non sunt scriptae in uolumine legis huius. induet dominus super te: donec te conterat. Et remanebit pauci numero. qui prius fueratis sicut astra celi per multitudine: quam non audisti uocem domini dei tui. Et sicut ante letatus est dominus super uos bene uobis faciens. uosque multiplicans; sic letabitur dispicens uos atque subiitens: ut auferamini de terra ad quam ingredieris possidenda. Dispicer te dominus in omnes populos a summitate terre usque ad terram nos eius; et seruies ibi dominus alius quos et tu ignoras et patres

tui: lignis et lapicibus. In gentibus quoque illis non quiesces: neque erit requies uestigio pedis tui. Dabit enim tibi dominus ibi cor pauidum. et deficiente oculos: et animam mero te consumpta; et erit uita tua. quasi pendens ante te. Timebis nocte ac die: et non credes uite tue. Namne dices. quis non det uesperum; et uespere quis nichil det mane: propter cordis tui formidinem qua terreberis. et proprie ea que tuis uidebis oculis. Reducet te dominus classibus in egyptum: per uiam de qua dixit tibi. ut eam amplus non uideres. Ibi uenderis imicis tuis in seruos et ancillas: et non erit qui emat.

Hec sunt uerba fedoris quod precepit dominus moysi ut feriret cum filiis israel in terra moab: per illud fedus quod cum eis peregit in orebo. Vocauitque moyses omnem israel: et dixit ad eos. Uos uidelis uniusque fecit dominus coram uobis in terra egipci. pharaon et omnes seruus eius uniusque terre illius. temptationes magnas quas uidelunt oculi tui. signa illa atque portenta ingentia. et non dedit dominus uobis cor intelligens. et oculos uidentes. et aures que posset audire. usque in presentem diem. Adduxit uos quadraginta annos per desertum; non sunt attrita uestimenta uera: nec calcianta pedu uero uestimenta consumpta sunt. Panem non comedistis; uinum et

siceram nō bibistis: ut sciretis q̄a
ip̄e est dñs d̄s n̄r. Et uenistis ad
locum hunc. Egressusq; est leon
rex ezebon. et og rex basan. occur
rentes nobis ad pugnā. et percussi
mus eos: et tulimus terram eoz.
ac tradidimus possidendā ruben
et gad. et dimidie tribui manasse.
Custodite ergo uerba pacti huius.
et implete ea: ut intelligatis uni
uersa que facietis. Vos statim ho
die cuncti coram dño deo uero. p̄ni
pes ueni ac tribus. et maiores natu
atq; doctores. omnis populus isrl.
liberi et uxores uite. et adueni qui
tenū morantur in castris. exceptis
lignor cesorib; et hys qui compor
tant aquas: ut transcas in federe
dñi dei tui. et in ureuando quod
hodie dñs d̄s tuus p̄cutit tecum.
ut susciter te sibi in poplm. et ipse
sit d̄s tuus sicut locutus est tibi:
et sicut uirauit patrib; tuis. abra
ham ysaac et iacob. Nec uobis so
lis ego hoc fedius ferio. et hec uira
menta confirmo: sed cunctis p̄sen
tib; et absentib;. Vos enim nostis
quom habitauerimus in tra egip
ti. et quom transierimus p̄ medi
um nationū. quas transeuntes ui
distis abominationes et sordes
id est ydola eaz. lignū et lapidem.
argentū et aurum que colebant;
ne forte sit inter uos uir aut mu
lier. familia aut tribus. cuius cor
auisum ē hodie a dño deo uero. ut
uadat et seruat dys illarū genti
um. et sit inter uos radix germe

128

nans fel et amaritudinē. cūq; au
dierit uba uiram̄tū hūi bñdicat
sibi in corde suo. dicens Pax erit
m̄. et ambulabo in prauitate cor
dis mei. et assūmat ebria sicutē.
et dñs nō ignoscat ei. sed tunc qm̄
maxime furor eius fumet et ze
lus contra hōiem illum. et sedeant
sup eum omnia maledicta que
scripta sunt in hoc uolumine. et
deleat dñs nom̄ eius sub celo. et
consumat eum in pditionem ex
omnib; tribub; isrl. iuxta maledi
ctiones que in libro legis hūi ac
federis continentur. Dicetq; se
quens genatio et filii qui nascen
tur deinceps. et pegrini qui delo
ge uenerint. uidentes plagas tre
illius et infirmitates quib; eam
afflixerit dñs. sulphure et solis
ardore comburens. ita ut ultra
n̄ seratur. nec uirens quipiam
germinet; in exemplū subuersio
nis sodome et gomorre. adamez
seborū. quas subuertit dñs in ira
et in furore suo. et dicent omnes
gentes. Quare sic fecit dñs terre
huc. Que est hec ira furoris eius
immensa? Et respondebit. Quia
dereliquerit pactum dñi qd̄ pepi
git cum patrib; eoz. qndo eduxit
eos de terra egipci. et seruerunt
dys alienis. et adorauerunt eos
quos nesciebant. et quib; nō fue
rant attributi. Idcirco iratus est
furor dñi contra terrā istam. ut
induceret sup eam oīa maledicta
que in hoc uolumine scripta sūt.

et erient eos de terra sua in ira et in furore. et indignatione maxima. Proiecitur in terram alienam. sicut hodie combatur. Abscondita a domino deo nostro; que manifesta sunt nobis et filii nostris usque in eternum: ut faciam unius la uerba legis huius. **XXX**

Onym ergo uenerint super te omnes sermones isti. bñdictio sine maledictio quam pposui in conspectu tuo. et ductus penitidine cordis tui in uniuersis gentibz in quas displicet te dominus deus tuus. et reuulsus fueris ad eum. et obedieris eius impys. si cut ego hodie pcpio tibi cum filiis tuis in toto corde tuo et in tota anima tua; reduceret dominus deus tuus captiuitatem tuam. ac miserebitur tibi. et rursum congregabit te de cunctis populis. in quos ante te displicet. Si ad cardines celi fueris dissipatus. inde retrahet te dominus deus tuus. et assumeratq; introducet in terram quam possederunt patres tui. et obtinebis eam. Et bñdicens tibi. maioris numeri te esse faciet: q; fuerint patres tui. Crucidet dominus deus tuus cor tuum et cor seminis tui: ut diligas dominum deum tuum in toto corde tuo et in tota anima tua. et possis uiuere. Omnes autem maledictiones has conuictus dominus super inimicos tuos: et eos quod oderunt te et psequuntur. Tu autem reueteris. et audies uocem domini

dei tui. faciesque unius mandata. que ego pcpio tibi hodie. Et habundare te faciet dominus deus tuus in cunctis operibus manuum tuarum: in sole uteri tui. et in fructu iumentorum tuorum. in ueritate terre tue. et in rectum omnium largitate. Reuertetur enim dominus ut gaudeat super te in omnibus bonis. sicut gaudens est in patribus tuis; si tamen audieris uocem domini dei tui. et custodieris pcepta eius et ceremonias que in hac lege conscripta sunt: et reuertaris ad dominum dum tuum in toto corde tuo. et in tota anima tua. Mandatum hoc quod ego pcpio tibi hodie non supra te est. nec procul positum. nec in celo situm. ut possis dicere. quis nostrum ad celum ualeat condescendere ut deferas illud ad nos. et audiamus atque opere compleamus. Neque tristis mare positum ut caueris et das. quis e nobis transfractare poterit mare. et illud ad nos usque deferre. ut possimus audire et facere quod pceptum est: sed iuxta te est sermo ualde in ore tuo et in corde tuo. ut facias illum. Considera quod hodie pposuerum in conspectu tuo uitam et bonum. et est contrario mortem et malum; ut diligas dominum dum dum tuum. et ambules in iuis eius. et custodias madata illius et ceremonias atque iudicia: et uiuas. ac multiplicet te. bñdicatur tibi in terra ad quam ingredi eris possidenda. Sim autem a sum fuerit cor tuum. et audire nolueris.

atq; errore deceptus adoraueris
deos alienos. et seruieris eis: pdi-
co tibi hodie qd pereas. et paruo
tempore moreris in terra ad quam
iordanem transmisso ingredieris
possidendum. Testes inuoco ho-
die celum et terram. qd proponuerim
vobis uitam et bonum: bndictio-
nem et maledictionem. Clige ergo
uitam ut et tu uiuas et semen tu-
um. et diligas dmum dm tuum atq;
obedias uoci eius. et illi adhære-
as: ipse est enim uita tua et lon-
gitudo dierum tuorum: ut habites i
terra pro qua uirauit dnus patrib;
tuis. abraham. isaac et iacob: ut
daret eam illis. **XXXI**

Abit itaq; moyses. et locutus
est omnia uerba hec ad uniu-
sum isrl: et dixit ad eos. Centum
uiginti annorum sum hodie: non
possum ultra egredi et ingredi:
psertim cum et dnus dixerit mihi
non transibis iordanem istum. Dnus
ergo ds tuus transibit ante te.
Ipse delebit omnes gentes has in
conspectu tuo. et possidebis eas:
et ioseph iste transibit ante te: sic
locutus est dnus. facietq; dnus eis.
sicut fecit seon et og. regibus amor
reorum. et terre eorum: delebitq; eos. Cu
 Ergo et hos tradiderit vobis: si
militer facietis eis: sicut pcepisti
vobis. Similiter agite: et confor-
tamini. Solite timere: nec paue-
atis ad conspectum eorum: quia dnus
ds tuus ipse est ductor tuus: et non
dimittet nec derelinquet te. Vo-

cauitq; moyses ioseph: et dixit ei
coram omni isrl. Confortare: et
esto robustus. Tu enim introduces
ipsum istum in terram quam daturum
se patrib; eorum uirauit dnus: et tu
eam diuides sorte. Et dnus qui
duktor est ut ipse erit tecum: non
dimittet nec derelinquet te. No
li timere: nec paueas. Scriptit
itaq; moyses legem hanc. et tra
didit eam sacerdotib; filiis leui
qui portabant archam federis
dnii. et cunctis seniorib; isrl: p
cepitq; eis. dicens. Post septem
annos. anno remissionis. in sol
lemnitate tabernaculorum. conueni
entib; cunctis ex isrl: ut appareat
in conspectu dnri dei tui. in loco
quem elegerit dnus leges uerba
legis huius coram omnibus isrl: au
dientib; eis. et in unum omnium po
pulo congregati. tam uiris quam
mulierib; parvulis et aduenis.
qui sunt intra portas tuas: ut
audientes discant. et timeant
dmum dmum uirum. et custodiant im
pleantq; omnes sermones legis
huius. filii quoque eorum qui nunc
ignorant. ut audire possint: et
timeant dmum dmum sui cunctis
diebus quibus usantur in terra. ad
quam uos iordanem transmisso
pgetis obtinenda. Et ait dnus ad
moysen. Ecce prope sunt dies mor
tis tue. Voca ioseph. et state i ta
benaculo testimonij: ut precipia
ei. Abierunt ergo moyses et ioseph:
et steterunt in tabernaculo testimonij.

PCL
 Apparuit dñs ibi i columpna
 nubis: que stetit in introitu tab
 nacili. **Dixitq dñs ad moysen.**
Ecce tu dormies cū pateibz tuis;
 et ppls iste consurgens fornicabi
 tur post deos alienos: in terra
 ad quam ingredietur et inhita
 bit in ea. **Ibi derelinquet me:** et
 irritum faciet fedus quod pepigi
 cū eo. **Et irascetur furor mīs cōtra**
 eum in die illo: et derelinqua eū.
Ct abscondam faciem mēā ab
 eo: et erit in deuorationē. **Inue**
 mentip eum omnia mala & af
 flictiones: ita ut dicat i illo die.
Vere quia non ē dīs metum: in
 uenerunt me hec mala. **Ego aut**
 abscondam et celabo faciem me
 am in die illo. prop̄ omnia ma
 la que fecit: quia securitus ē deos
 alienos. **Hunc itaq scribit uo**
 bis canticum istud: et docete fi
 los isrl. ut memoriter teneant
 et ore decantent. et sic michi
 carmen istud pro testimonio.
 inter filios isrl. **Introducam eū**
 eum in terrā pro qua iurauit pa
 tribz eius: lacte et melle manā
 tem. **Cumq comederint & satu**
 rati crassip fuerint: autentur
 ad deos alienos et seruient eis:
 detrahentq m. et irritum faci
 ent pactum meū. **Postquā inue**
 nerint eū mala multa et afflic
 tiones; respondebit ei canticum
 istud pro testimonio: qd nulla
 delebit obliuio. ex ore seminis
 tui. **Sco enī cogitationes eius**

que facturus sit hodie: anteq
 introducam eū in terrā quā ei
 pollicitus sum. **Scripsit ḡ moy**
 ses canticū: et docuit filios isrl.
Precepitq iohse filio nun: & ait.
Confortare: et esto robustus. Tu
 enī introduces filios isrl in terrā
 quam pollicitus sum: & ego ero
 tecum. **Postquā ergo scripsit**
 moyses uerba legis huius i no
 lumine atq compleuit. p̄cepit
 leuitis qui portabant archan
 federis dñi. dicens. **Tollite librū**
 istum. et ponite in latere arche
 federis dñi dei nři. ut sit ibi con
 tra te in testimoniu. **Ego enī**
 scio contentionē tuā: et ceruicem
 tuam durissimā. **Adhuc uiuēte**
 me et ingrediente uobiscū: semp
 contentiose egistis contra dñm.
Quanto magis. cū mortuus fue
 ro. **Congregate ad me om̄s ma**
 iores natu p̄ tribus iurās. atq
 doctores; et loquar audientibz
 eis sermones istos: et inuocabo
 contra eos celum et terram. **Siou**
 enī qd post morem meā inique
 ageris. et declinabis cito de via
 quam p̄cepi uobis; et occurrent
 uobis mala in extremo tempe.
 quando feceritis malum in con
 spectu dñi. ut irritetis eū. p̄ ope
 manū uirā. **Locutus est ergo**
 moyses audiente uiuerso cetu
 isrl uerba carminis huius: & ad
 finē usq cōpleteut **XXXII**

F
Fuite celi que loquor: audi
 at terra uerba oris mei.

Concrecat ut pluua doctrina mea:
fluat ut ros eloquii meū. **Q**uasi
imber sup herbam. et quasi stille
sup gramina. q̄a nomen dñi in
uocabo. **D**ate magnificentia deo
nro. **D**ei pfecta sunt opa. et om̄s
uie eius iudicia. **D**eus fidelis et
absq; ulla iniuritate. iustus et
rectus. **P**eccauerunt ei et nō filii
eius. in sordib;. **S**enatio praua
atq; puersa; hecine reddis dño
popule stulte et insipiens. **N**uqđ
nō ipse est pater tuus. qui possedit
et fecit et creauit te. **N**emēto die
rum antiquor; cogita generatio
nes singulas. **I**nterroga patrem
tuū. et amūtiabit tibi. maiores
tuos. et dicent tibi. **Q**uando diu
debat altissimus gentes; q̄ndo
separabat filios adam: constituit
terminos p̄p̄lōr; iuxta numerū fi
lior; iscl. **P**ars aut̄ dñi p̄p̄lōr; eius:
iacob fūniculus hereditatis eius.
Inuenit eum in tra deserta. in lo
co horrois et uaste solitudinis.
Circunduxit eū et docuit: et cu
stodiuuit quasi pupillā oculi sui.
Sicut aquila. p̄uocans ad uolan
dum pullos suos. et sup eos uoli
tans. expandit alas suas. et as
sumpsit eum. atq; portauit ī hu
meris suis. **D**ns solus dux eius
fuit. et nō erat cum eo d̄s alien.
Constituit eū sup excellam terrā.
ut comedeleret fructus agrorū; ut
sigeret mel de petra. oleumq; de
saxo durissimo. butyrum de ar
mento et lac de ouib;. cum adipe

agnor et arietum filior; basan. et
hireos cū medulla tritici: et san
guine uiae biberet meracissimū.
Incessatus ē dilectus et recalci
trauit. incassatus. impinguat.
dilatatus. **D**erelict deum facto
rem suū: et recessit a deo salutari
suo. **P**rouocauert eū in d̄is alie
nis: et in abominationib; ad
iracundiam concitauert. **I**mmola
uerunt demonis et n̄ deo. d̄is
quos ignorabant. **H**oui recen
tesq; uenerūt: quos nō coluerūt
patres eoz. **D**eum qui te genuit
dereliquisti: et oblitus es dñi cre
atoris tui. **V**idit dñs et ad ira
cundiam concitatus est: quia p
uocauert eum filij sui et filie. **E**t
att. **A**bscondam faciem meā ab
eis: et considerabo nouissima eoz.
Generatio eū puersa est: et infide
les filii. **I**psi me puocauerunt in
eo qui non erat deus: et irritauie
runt in uanitatib; suis. **E**t ego
puocabo eos in eo qui n̄ est p̄p̄lōr;
et in gente stulta irritabo illos.
Ignis succensus ē in furore meo:
et ardabit usq; ad inferni nouis
lima. **D**euorabitq; terram cum
germine suo: et montū funda
menta combureret. **C**ongregabo
sup eos mala: et sagittas meas
complebo in eis. **C**onsumentur
fame: et deuorabunt eos aues
morsu amarissimo. **D**entes besti
arum īmittam in eos: cū furore
trahentū sup terram atq; ser
pentū. **F**oris uastabit eos gla

dus. et intus paucor. iuuene simul ac uirginē lactentem cum homine sene. Et dixi. Obi nam sunt. Cessare faciam ex homib; memoria eoz. Sed ppter irā imūcōz distuli; ne forte supbirent hostes eoz. et dicerent. Manus nra excelsa. et nō dñs fecit hec omnia. Tens ista absq; consilio est et sine prudentia. utinam saperent et intelligerent. ag no uissima prudenter. Quom pse quebatur unus mille. et duo fu garent decem milia. Non ideo quia d's siuis uendidit eos. et dñs conclusit illos. Non enim ē d's nr ut dī eoz. et inimici nr̄ sunt iudices. De iunea sodomoz iunea eoz. et de suburbanis go morre. Huius eoz iuia fellis. et bo trus amarissimus. Fel draconū unum eoz. et uenenu aspidū insanabile. Nonne hec condita sunt apud me. et signata in the sauris meis. Haec est ultio. et ego retribuam eis in tempore. ut laba tur pes eoz. Juxta est dies peditio nis. et adesse festinant tempa. Judicabit dñs poplin suū. et in seruis suis miserebitur. Videbit qd' infirmata sit manus; et clausi quoq; defecerūt. residuq; consumpti sunt. Et dicent. Obi sunt dī eoz in quib; habebant fidutiam. de quoz uictimis co medebant adipes. et bibebat ui nū libaminū. Surgant et opitilentur uobis. et in necessitate

uos p̄tegant. Videbit qd' ego sum solus. et nō sit aliis dī ppter me. Ego occidam. et ego iuuere faci am; pcutiam et ego sanabo. et non est qui de manu mea possit eruere. Leuabo ad celū manum meā. et dicam. Vnuo ego metet nū. Si acuero ut fulgor gladiū meū. et arripuerit iudicū ma nus mea; reddam ultiōne hosti bus meis. et hys qui odēt me retribuam. Inebriabo sagittas meas sanguine. et gladius mīs deuorabit carnes. De cruore occi sor. et de captiuitate nudati imūcōz capitū. Laudate gentes plim eius. quia sanguinem ser uox suoz ulciscentur. Et uindictā retribuet in hostes eoz. et ppter erit terre pli sui. Venit ergo mo yles. et locutus ē omnia uba can tici huius in aurib; pli. ipse et iohue filius nūn. Compleuitq; om̄s sermones istos. loquens ad uniuersum iscl. et dixit ad eos. Po nite corda uā in omnia uba que ego testificor uobis hodie. ut mā detis ea filiis uris custodire et facere et implere. uniuersa que scripta sunt legis huius; qā non incassum p̄cepta sunt uobis. sed ut singuli in eis uiuerent. que facientes longo p̄seueretis tem pe. in terra ad quam iordanē rūs missō ingrediēmini possidendā. Locutusq; est dñs ad moysen in eadem die. dicens. Ascende i mō tem istum abarim id est transiū.

in monte nebo qui est in terra moab contra iericho. et uide terram cha naan quam ego tradam filiis israel obtinendam: et morere in monte. Quem concendens uingeris populis tuis. sicut mortuus est aaron frater tuus in monte hor. et appositus populis suis; quia pruaricati estis contra me in medio filiorum israel ad aquas contradictionis. in cades deserti syn: et non sacrificasti me inter filios israel. Contra uidebis terram et non ingredieris in eam: quam ego dabo filiis israel. **XXXIII.**

Hec est benedictio qua bene dixit moyses homo dei filius israel ante mortem suam: et ait. Dominus de syna uenit: et de seir ortus est nobis. Apparuit de monte pharaon: et cum eo sex milia. In dextera eius ignea lex. Dilexit populos. Omnes sancti in manu illius sunt: et qui appropinquauit pedibus eius accipient de doctrina illius. Legem precepit uobis moyses: hereditatem multitudinis iacob. Et erit apud rectissimum rex: congregatis principibus populi cum tribibus israel. Iuuat ruben et non moriatur: sit parvus in numero. Hec est uide benedictio. Audi domine uocem uide: et ad populum tuum introduce eum. Namus eius pugnabunt pro eo: et adiutor illius contra aduersarios eius erit. Ieui quoque ait. Perfectio tua et doctrina tua uiro scio tuo; quem probasti in temptatione: et uidi casti ad aquas contradictionis.

Qui dixit patri suo et matri sue nescio uos. et fratribus suis ignorabim. et nescierunt filios suos: hi custodierunt eloquium tuum. et pacatum tuum seruauerunt: iudicia tua o iacob. et legem tuam ostendebat. Ponent thymiam in furore tuo: et holocaustum super altare tuum. Benedic domine fortitudinem eius: et opera manuum illius suscipe. Percute dorsa mimorum eius: et qui odierunt eum non consurgant. Et benedic ait. Amanssimus dominum: habitabit confidenter in eo. Quasi in thalamo tota die morabitur: et inter humeros illius requiesceret. Joseph quoque ait. De bunctione domini terra eius: de pomis celi et terre. atque abysso subiacente. de pomis fructuum solis ac lune. de ueritate antiquorum montium. de pomis colluum eternorum. et de frugibus tre. et plenitudine eius. Benedictio illius qui apparuit in rubro ueniat super caput ioseph: et super uertem nazarei inter fratres suos. Quasi primogeniti tauri pulchritudo eius: cornua rinocerotis cornua illius. In ipsis uentilabit gentes: usque ad terminos terre. Hec sunt multitudines esraelim: et hec milia manasse. Et rabulon ait. Letare rabulon in exitu tuo: et ysachar in tabernaculis tuis. Populos ad monte uocabitur: ibi immolabunt victimas iusticie. Qui inundationem maris quasi lac fugient: et thesauros abscondent.

ditos arenar. Et gad ait. **B**enedictus in latitudine gad. Quasi leo regi emic. cepitq; brachium et uerticem. et uidit principatum suum. quod in parte sua doctor esset repositus. Qui fuit cum principib; pli. et fecit iusticias domini. et iudicium suum cum israel. **D**an quoq; ait. **D**an carulus leonis. fluit largiter de basan. Et neptalim dixit. Neptalim habundantia perfuerit. et plenus erit bndictionib; domini. Mare et meridiem possidebit. Aser quoq; ait. **B**enedictus in filiis aser. Sit placens tribus suis. Tingat in oleo pedem suum. ferrum et es. calciamentum eius. Sicut dies uiuentis tue. ita et senectus tua. Non est aliis. ut deus recessissimi. Ascensor celi. auxiliator tuus. Magnificentia eius. discurrent nubes. Habitaculum eius sursum. et subter. brachia sempiterna. Cicer a facie tua inimici. dicetq;. Conterere. Habitarabit israel confident. et solus. Oculus iacob in terra frumenti et unius. celiq; caligabunt rore. Beatus tu israel. Quid similis tui. ple. qui saluaris in domino. Scutum auxilii tui. et gladius glorie tue. Negabunt te inimici tui. et tu eorum colla calcabis. **XXXIII**

Fascendit ergo moyses de campo strib; moab. super montem nebo in uertice fasga. contra iericho. ostenditq; ei dominus omnem terram galaad usque dan. et uniu-

sum neptalim. transq; effraum et manasse. et omnem terram iuda usque ad mare nouissimum. et australiem partem. et latitudinem campi iericho ciuitatis palmarum. usque segor. **D**ixitq; dominus ad eum. **H**ec est terra pro qua uirau abrahama ysaac et iacob. dicens; semini tuo dabo eam. **B**idisti ea oculis tuis. et non transibis ad illam. **M**ortuusq; est ibi moyses seruum domini in terra moab ubente domino. et sepeluit eum in ualle terre moab contra phegor. Et non cognourit homo sepulchrum eius. usque in presentem diem. Moyses centum uiginti annos erat. quando moriens est. Non caligauit oculis eius. nec dentes illius moti sunt. **S**le ueruntq; eum filii israel in campo strib; moab triginta diebus. et completi sunt dies planetus lugentium moysen. **J**osue uero filius nun repletus est spiritu sapientie. quia posuit moyses super eum manus suas. Et obedierunt ei filii israel. feceruntq; sicut precepit dominus moysi. Et non surrexit propheta ultra in israel sicut moyses. quem nosset dominus facie ad faciem in omnibus signis atque portentis que misit pecum ut faceret in terra egypci. pharaoni et omnibus seruis eius. uniusque terre illius. et cunctam manum robustam. magnaque mirabilia que fecit moyses coram uniuerso israel. **E**xplicit liber deuteronomij. **I**ncepit prologus in librum iosue.